Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 20 апрель 1973 йил, жума ◆ №93 (15.567). ● Баҳоси 2 тийин.

ЭРТАГА— БУТУНИТТИФОҚ ЛЕНИНЧА КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ. ҲАММА— ШАНБАЛИККА!

ТРАКТОРСОЗЛАР ВАХТАСИ

Тракторсозлар уч ойлик планга қўшимча 30 та прицел кўп тайёрлашди. Белгиланганидан ташқари, бир неча минг сўмлик эҳтиёт қисмлар қишлоқ меҳнаткашларига етказиб берилди.

1 Май байрами шарафига бошланган зарбдор меҳнат вахтасини давом эттираётган машинасозлар коллективи яқинда йил бошида қабул қилган социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқди. Ҳал қилувчи йилда 1972 йилдагига қараганда 1376 та трактор кўп ишлаб чиқарилади. Пландан ташқари, ярим миллион сўмлик маҳсулот буюртмачиларга жўнатилади.

— Ана шу муҳим ишларни бажариш, — дейди завод ишчилар комитетининг раиси Э. Жамилов, — апрель ойининг учинчи ўн кунлигидаги меҳнат байрамига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриш билан бирга қўшиб олиб борилмоқда.

Шу куни корхона ишчилари учун юксак унумли иш куни бўлади. «Қизил шанбалик»да 5 та трактор, 10 та прицеп тайёрланади. Беш минг сўмлик эҳтиёт қисм ва 10 минг сўмлик халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилади. Маҳсулот тайёрлашда иштирок этмаган коллектив аъзолари корхона территорияси, унинг атрофидаги кўчалар, тракторсозлар посёлкасини ободонлаштириш юзасидан белгиланган юмушларни бажарадилар.

Коммунистик шанбалик куни ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг асосий қисми тежаб қолинган металл, электр энергияси ва ёқилғидан тайёрланади.

Қ. ҲАМРОЕВ.

КОЛХОЗЧИЛАР ВА СОВХОЗЛАРНИНГ ХОДИМЛАРИ! ЕР, ТЕХНИКА, МЕҲНАТ ВА МОДДИЙ РЕСУРСЛАРДАН ОМИЛКОРЛИК БИЛАН ФОЙДАЛАНИНГИЗ! ДЕҲҚОНЧИЛИК ВА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТИ ЕТИШТИРИШ ВА УНИ ДАВЛАТГА СОТИШНИ КУПАЙТИРИНГИЗ, МАҲСУЛОТ ТАННАРХИНИ КАМАЙТИРИНГИЗ!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

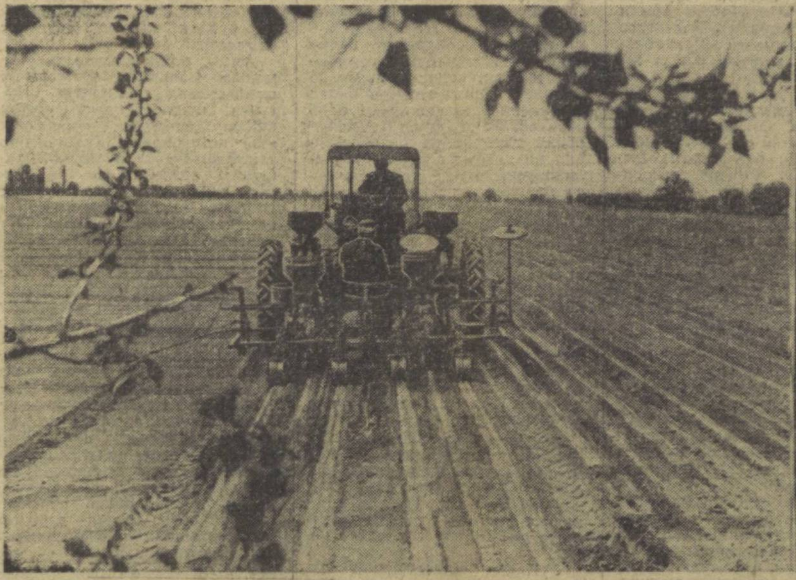

Фарғона области далаларида ҳам чигит экиш меъёрига етказилмоқда. Фрунзе районининг деҳқонлари бу йил гектаридан ўртача 35 центнердан ҳосил етиштириб, гектар ҳисобига ҳосилдорликни ўтган йилга нисбатан 5 центнерга оширишга қарор қилганлар. Суратларда: Калинин номли совхознинг Юнусали Холматов бошлиқ бригадаси далаларида чигит экилмоқда. Район ижроия комитетининг раиси Раҳима Аминжонова, механизатор Азамат Мирзабеков ва бўлим агрономи Ҳасанбой Нортоев ўртоқлар чигитни сифатли экиш ва тез кунларда тугаллаш ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

Р. Жуманиёзов фотоси.

МАТБУОТ СЎЗИНИНГ ТАЪСИРЧАНЛИГИ

Газетанинг навбатдаги сони босилиб чиқди. Унинг биографияси шу билан тугамайди, балки ҳақиқатда эндигина бошланади. Хўш, газетадаги сўзлар қандай таъсир қолдирди? Ҳар қандай газетанинг жанговарлиги, коммунистик қурилишда қатнашиш даражаси оқибат-пировардида унинг ғоявий-сиёсий савияси билан, кишилар онги ва қалбига, ҳаёт тақозо этувчи амалий проблемаларни ҳал этишга кўрсатган реал таъсири билан белгиланади.

Матбуот — партиянинг оммага, ишларимизнинг боришига ғоявий ва ташкилий таъсирининг энг кучли воситаларидан биридир. КПССнинг XXIV съезди газета ва журналларнинг ишини янада яхшилаш, газета мақолалари оперативлиги ва таъсирчанлигини ошириш зарурлигини уқтириб ўтди. Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида, ҳар бир участкада зарбдор меҳнат қилиниши лозим бўлган йилда ана шу талаб айниқса зўрайди.

КПСС Марказий Комитетининг «Литва ССР матбуотида социалистик мусобақа масалаларининг ёритилиши тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида бугунги кундаги матбуот ишининг принципиал йўналишлари, матбуот саҳифаларидаги хабар-мақолаларнинг таъсирчанлигини кучайтириш йўллари чуқур очиб берилган. Бу ҳужжат катта сиёсий аҳамиятга эгадир. Қарорда берилган баҳо ва чиқарилган хулосалар Литва партия ташкилотинигина эмас, шу билан бирга барча иттифоқдош республикалар, барча областлар коммунистлари, матбуот ходимларини зарур йўлланма билан қуроллантиради.

Меҳнаткашларни план топшириқларини, социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этишда, оммавий мусобақани ривожлантиришда матбуот муҳим роль ўйнайди. Партия комитетлари худди шу матбуот орқалигина мусобақанинг ошкорлигини, қиёсийлигини, самарадорлигини, ўзаро талабчанлигини кучайтира оладилар ва шундай қилишлари керак.

Матбуот ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, омманинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини ривожлантириш туб проблемаларига эътибор бермоғи лозим, дейилади қарорда, партия бутун экономикамизни интенсивлаш йўлига қатъиян бурган бир пайтда қолоқлик ва эскиликка, бюрократизм ва масъулиятсизликка қарши янги ва илғор ишларни актив жорий этиш учун кураш жуда муҳим аҳамият касб этади. Партия XXIV съезди, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати қарорларининг сўзсиз бажарилишини назорат этиш, айниқса, изчил ва муросасиз бўлмоғи лозим.

Матбуотнинг таъсирчанлигига ўз-ўзидан эришиб бўлмайди. Матбуотнинг таъсирчанлиги газетанинг талабчанлиги ва принципиаллигига, ҳозирги куннинг энг муҳим, ҳеч кечиктириб бўлмайдиган вазифалари тўғрисида ёза билиш маҳоратига боғлиқ. Газета ёки журнал нимани пропаганда қилаётганлигини, ҳақиқатда ишга тўсқинлик қилаётган кишиларга қарши курашга чақиряптими ёки «аравани қуруқ олиб қочяптими», буни ҳар бир редакция коллективи равшан тасаввур этиб олмоғи лозим. Партия комитети ўз органига нақадар эътиборли эканлигини, уни қандай қўллаб-қувватлаётганлигини матбуот сўзининг натижасига қараб беҳато айтиб бериш мумкин.

Ижобий тажрибаларни пропаганда этиш билан айни бир маҳалда айрим коллективларнинг қолоқлик сабабларини, мажбуриятлар бажарилмай қолганлик ҳолларини қатъий очиб бермоқ, хўжасизликнинг конкрет айбдорларини танқид қилмоқ лозим. Газета ва журналларнинг редакциялари мусобақани ташкил этишдаги бюрократик бузилишларга қарши қаттиқ, партиявий нуқтаи назардан туриб курашиб, танқидий материаллар ўз хулосаларининг актуаллиги, ишчанлиги, принципиаллиги билан фарқ қилмоғига эришишлари лозим. Матбуотнинг танқидий мақолалари хусусида кўрилган чоралар тўғрисида жамоатчиликни ўз вақтида хабардор қилиб турмоқ зарур.

Ҳолбуки, баъзи газеталар турли ташаббусларни дарров қўллаб-қувватлагани ҳолда шу ташаббусларнинг иқтисодий жиҳатдан мақбуллигини, ҳаётийлигини, бошқа шароитларда такрорлаш мумкинми, йўқми эканлигини таҳлил қилиб чиқишга жон койитмайди. Баъзи ташаббуслар қизиб, авж олишга улгурмаёқ, сўниб қолишининг сабабларидан бири шу эмасмикин? В. И. Ленин илғор тажрибалар, янги меҳнат ва технология методлари кўриб чиқилаётганида матбуот ходимлари ҳар сафар ўзларига: «Хўш, шу муваффақиятлар айни нималардан иборат? Бу муваффақиятлар амалда исбот этилганми? Бу муваффақиятлар тўғрисидаги гаплар пуч гаплардан, мақтанчоқликдан эзмаларча ваъдалардан... иборат эмасмикан? Муваффақиятларга қандай қилиб эришилди? Бу муваффақиятни янада кенгайтириш учун нималар қилмоқ керак?», — деган саволларни қўйишга маслаҳат берган эди. Муваффақиятга эришилганлиги дарҳақиқат тасдиқланган бўлса, тажриба қўллаб-қувватлашга сазовор бўлса бундай ҳолда ана шу ташаббусни ҳар бир ишлаб чиқариш коллективига ёйишга эришмоқ учун бутун куч-ғайратни сарфлаш матбуотнинг бурчи бўлиб қолмоғи керак.

Матбуотнинг кучи ва обрўси — партия раҳбарлигидадир. Партия комитетлари КПСС XXIV съездидан кейин матбуот иши билан чуқуррок шуғулланадиган, журналистларнинг ташаббусини яхшироқ қўллаб-қувватлайдиган бўлиб қолди. Илгари кўпгина ҳолларда редакторнинг ҳисоб бериши учун бирон қусур ёки йўл қўйилган бирон хато баҳона қилиб келинган бўлса, эндиликда партия иқтисодий ва социал сиёсатини амалга оширишдаги, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги активлиги, танқид даражаси ва таъсирчанлиги, газеталарда сиёсий информациянинг қўйилиши каби матбуотнинг жуда муҳим масалалари партия комитетларида муҳокама қилинмоқда.

Масалан «Правда Востока» ва «Советская Белоруссия» каби республика газеталари тўғрисида, «Кузнецкий рабочий» шаҳар газетаси, «Индустриальная Караганда» ва Воронеж областининг «Коммуна» газеталари тўғрисида яхши гаплар айтилмоқда. «Коммунисти» ва «Заря Востока» (Грузия), «Вишка» (Озарбайжон)ни ва бошқа бир қанча газеталарни кейинги вақтларда мазмунан ўткир ва кенг оммага манзур бўлган мақолалар бераётган газеталар қаторига киритиш мумкин.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида матбуотга конкрет раҳбарлик қилиш ўрнига ҳамон умумий кўрсатмалар ёки бирон масала хусусида эътироз билдириш билан чекланиб қолаётган, редакцияларнинг майда-чуйда ишларигача аралашаётган партия комитетлари шаънига жиддий мулоҳазалар айтилган. Партия комитетлари танқидга иш билан эмас, балки расмият учун мактуб билан жавоб беришга уринувчи баъзи корхона, министрлик ва идораларнинг раҳбарларини аёвсиз танқид қилувчи редакцияларни қаттиқ қўллаб-қувватламоқлари керак.

Совет матбуоти мақолалари таъсирчанлигини ошириш тўғрисида партиянинг доимо ғамхўрлик қилиб туриши — марксизм-ленинизм ғоялари пропагандасини янада актив ва муайян мақсад сари йўналтириш коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун энг муҳим шартдир.

(«ПРАВДА»нинг 19 апрелдаги бош мақоласи).

А. Н. КОСИГИН СУРИЯ ПЛАНЛАШТИРИШ МИНИСТРИ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 19 апрелда Кремлда Сурия планлаштириш министри Мустафо Халлажни қабул қилди.

Мустафо Халлаж иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик Совет — Сурия доимий комиссиясининг биринчи мажлисида қатнашиш учун Москвага келган Сурия Араб Республикаси делегациясига раҳбарлик қилмоқда. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида А. Н. Косигин ва Мустафо Халлаж ҳар икки томонни қизиқтирган масалалар ҳақида ва шу жумладан Совет — Сурия иқтисодий ҳамкорлигига оид бир қанча масалалар ҳақида фикрлашиб олдилар.

Суҳбатда ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, шунингдек Сириянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Жамил Шайя ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

МЕКСИКА ПРЕЗИДЕНТИ СССРДАН ЖУНАБ КЕТДИ

ИРКУТСК, 19 апрель. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Мексика Қўшма Штатлари президенти Луис Эчеверрия Альварес бугун эрталаб Иркутскдан Пекинга жўнаб кетди.

Мексика Қўшма Штатлари, СССР ва РСФСР давлат байроқлари билан безатилган Иркутск аэропортида Луис Эчеверрия Альваресни, унинг рафиқасини, мексикалик бошқа меҳмонларни СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари К. А. Халилов, меҳнаткашлар депутатлари Иркутск область Совети ижроия комитетининг раиси, РСФСР Олий Советининг депутати Ю. А. Кравченко, СССРнинг Мексикадаги элчиси Н. К. Тарасов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида Мексиканинг СССРдаги элчиси Роке Гонсалес Саласар бор эди.

Мексика давлати раҳбарини шунингдек, шаҳар меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари самимий кузатиб қолдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми инженер кадрлар тайёрлашдаги кўп йил ва самарали ишлари учун Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг ректори Михаил Филиппович Прасоловни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҚЎЗИЛАТИШНИ ЯХШИ ЯКУНЛАЙЛИК

ҚЎЙЧИЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИ

1973 йилни қўйчиликни ривожлантиришда янги босқич деб аташ мумкин. Сабаби, чорва қишловини бечиқим ўтказдик, қўзилатишни яхши якунлаяпмиз. **Наслчилик заводимизда 44 ярим минг бош қўй, шу жумладан, 30 минг бош совлиқ бор.** Шу кунларда совлиқлар қўзилаяпти, деярли ҳаммасидан эгиз қўзилар олиняпти. Демак, қоракўл тери тайёрлаш, ўстиришга қўзи қолдириш планларини ошириб бажариш учун ҳамма имкониятларга эгамиз. **Йил бошида ўстиришга ҳаммаси бўлиб 9 минг бош қўзи қолдириш режасини тузган эдик. Кейинчалик вазиятни ҳисобга олиб, ҳар бош совлиқ ҳисобига биттадан, жами 30 минг қўзини ўстиришга қолдиришни лозим топдик.** Район партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари бу ташаббусимизни маъқулладилар.

Совлиқларнинг катта қисми қўзилаб бўлди. **Заводимиз бўйича ҳар 100 совлиқ ҳисобига ҳозирдаёқ салкам 160 тадан қўзи тўғри келяпти. Илгари ҳеч қачон бундай муваффақиятга эришилмаган эди.** Бош вазифа — қўлга киритилган ютуқни мустаҳкамлаш ва кенгайтиришдан иборат. Биз чўпон-чўлиқлар олдига шу вазифани қўйдик, ички резервларни шу мақсад йўлига сафарбар этмоқдамиз.

Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи босқичида заводимиз коллективи олдида улкан вазифалар турибди. Давлатга 22.700 дона юқори сорт қоракўл тери, 475 тонна гўшт, 155 тонна жун етказиб беришимиз керак. 370 минг соф фойда келтиришни планлаштирганмиз.

Бу осонлик билан бажариладиган иш эмас. Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси ўз бурчини тўла ўтаган, резервлар ҳаракатга келтирилгандагина кўзланган мақсадга эришиш мумкин. Чорвадорларимиз қишлов даврида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилганликларини мамнунлик билан таъкидлаймиз. Лекин ютуқлар олдида эсанкираб қолмаслигимиз, янги марраларни кўзлаб иш тутишимиз керак. Раҳмонқул Мирзақулов, Бозорбой Юнусов, Раҳматулла Турсуновлар бошлиқ фермаларда эгиз қўзи олиш топшириқлари бажарилибгина қолмасдан, ўстиришга кўзда тутилганидан икки ярим-уч ҳисса кўп қўзи қолдирилди. **Шу йилнинг ўтган ойларида 5.000 бош қўй топшириб, гўшт тайёрлаш ярим йиллик планини деярли бажардик.** Уша қўйларнинг ўрнини тўхлилар ҳисобига тўлдиришимиз шарт. Бусиз туёқ сонини камайтириб қўйиш мумкин. Активларимиз билан маслаҳатлашиб бўрдоқичиликни яхши йўлга қўйиш чораларини кўряпмиз. **Илгари 38-40 килограмм атрофидаги қўйлар гўштга топширилган бўлса, бу йилдан бошлаб ҳар бош қўйнинг тирик вазнини 44 килограммга етказиб гўштга топширамиз.** Бу билан ҳам юқори сорт гўшт тайёрлашни кўпайтирамиз, ҳам туёқ сонини сақлаб қоламиз.

Миқдор билан сифатни бир-бирига боғлаб олиб бориш хўжаликка ҳам, чорвадорларга ҳам катта наф келтиради. Бу йилги шароитда бу борада айниқса яхши кўрсаткичларга эришиш мумкин. Чунки яйловларда ўт ҳар қачонгидан сероб бўлди, об-ҳаво ва иқлим шароити ҳам айни кутилгандек бўляпти. Шуларни ҳисобга олиб, **қоракўл териларнинг камида 90 процентини биринчи сортга топшириш мажбуриятини олдик, ҳар бош қўйдан 3 килограмм 800 граммдан сифатли жун қирқамиз.**

Бош чўпонларимизнинг ҳаммаси чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиш нияти билан яшаб, меҳнат қилмоқдалар, ҳозирдаёқ муайян ғалабаларни қўлга киритдилар. **СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Авалбек Умаров бош чўпонлик қилаётган отарда ҳар 100 бош совлиқдан 200 тадан ошириб қўзи олинди, ўстиришга қўзи қолдириш плани уч ҳисса қилиб бажарилди.**

Заводимиз коллективи олдида қуйидаги муҳим вазифалар турибди: Ўстиришга қолдирилган қўзиларни серўт яйловларда боқиб, тезроқ семиртириб олишимиз керак. Ҳаво исиб яйловларнинг ўти қовжираб қолгандан кейин қўзиларнинг семириши қийин бўлади. Ундан ташқари қўзиларни аста-секин емга ўргатиб боришимиз лозим, токи улар совлиқлардан ажратгунча яхши тарози босадиган даражага етсин. Бунинг учун етарли аралаш концентратга эгамиз. Лекин қўзиларга меъёридан ортиқ ем бериб, бўктириб қўйишдан ҳушёр бўлиш керак. Ёш қўзилардан ташкил топган отарларни энг тажрибали бош чўпонларга топширамиз.

Яйловларда ўт сероб бўлгани учун қўй-қўзиларни саксовулзорларга киритаётганимиз йўқ, айни кезда серўт яйловларнинг катта қисмини асраб турибмиз, унинг ўтини қишлов учун ўриб оламиз. Шуни таъкидлаш керакки, **бу йил камида икки йиллик план миқдорида дағал хашак тайёрлаш учун ҳамма имкониятлар мавжуд.** Шуни ҳисобга олиб, ем-хашак бригадаси аъзолари сонини кўпайтирдик, уларга етарли миқдорда механизмлар, техника воситалари ажратиб бердик. **Ишлаб чиқариш планида 9.500 тонна дағал хашак тайёрлаш ва қишлов жойларига келтириб қўйиш кўзда тутилган эди. Биз 20 минг тонналик маррани кўзлаяпмиз.**

Қоракўлчиликни ривожлантиришда изень ўтининг роли катта. Юқори сорт қоракўл тери олмоқ учун изень майдонларини кенгайтириш, ҳосилдорлигини ошириш талаб этилади. Бу борада ҳам анча ишлар қилдик. **Изень майдонларини 1.500 гектарга етказдик. Янги ер ўзлаштириш ҳисобига беш йиллик охиригача изень майдонларини икки ярим минг гектардан оширамиз, ҳозиргига нисбатан икки баравар кўп қимматбаҳо озуқа тайёрлаймиз.**

Чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш мақсадида силосбоп экинлар экишни ҳам кучайтирмоқдамиз. Бу йил қўзиларга едириш учун 500 тонна силос бостирамиз.

Ҳадемай чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига якун ясалади, қишловни бехатар ўтказган, маҳсулот етиштиришни кўпайтирган чорвадорлар хизматига яраша тақдирланадилар. Заводимиз коллективи ғолиблар сафидан муносиб ўрин олиш учун астойдил курашмоқда.

Ҳазратқул ЭГАМОВ,
Самарқанд области, Нурота районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Нурота» давлат наслчилик заводининг директори.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ АЪЛОЧИ СТУДЕНТЛАРИНИНГ II РЕСПУБЛИКА СЛЁТИГА

КЕЛАЖАГИМИЗ ТИМСОЛИ

«Ҳозирги совет мутахассиси, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев студентларнинг Бутуниттифоқ слётида сўзлаган нутқида, **— марксизм-ленинизм таълимоти асосларини яхши эгаллаб олган, партия билан мамлакатнинг сиёсий мақсадларини равшан кўриб турган, кенг кўламда илмий ва амалий тайёргарлик кўрган, ўз ихтисосини мукаммал биладиган кишидир».** Ана шундай етук мутахассис бўлиб етишиш бугунги кунда аудиторияларда таҳсил кўраётган ҳар бир студентнинг асосий вазифаси, она-Ватан, меҳнатсевар халқимиз олдидаги муқаддас бурчидир.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида аъло ўқиш учун мусобақа республикамиз олий ўқув юртларида кенг қулоч ёзди. «Сафимизда бирорта ҳам қолоқ студент бўлмасин!» шиори остида комсомол группалари, курслар, факультетлараро мусобақалар студентларнинг ўқишдаги, жамоат ишларидаги активлигини ошираётир. Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун жон куйдириши, аълочиларнинг ортда қолаётганларга ёрдам бериши студентларнинг ўқишга масъулияти ортганлигини кўрсатмоқда. Тошкент политехника институти факультетларида ташкил этилган аълочилар совети ўқишдаги илғор тажрибаларни кенг пропаганда қилмоқда, электротехника алоқа институтида курс ўқув-тарбия комиссиялари ва факультет академик комиссиялари студентларининг ўқишга қатнашишини назорат қилаётир, ўзлаштириш бўйича жамоатчилик кўригини ўтказаётир.

Маълумки, етук мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишнинг муҳим омилларидан бири — студентларнинг илмий-тадқиқот ишларидаги кенг иштирокидир. Студентлар илмий жамиятида қатнашиш ҳар бир йигит-қизда топширилган иш учун масъулият ҳис этиш, меҳнатсеварлик, мустақил ишлаш, ижодий изланиш қобилиятини шакллантиради, билимини чуқурлаштиради. Ҳозир республикамиздаги ҳар тўрт студентнинг бири илмий жамият аъзосидир. Кейинги йилларда республикамиз олий ўқув юртларида студентлар илмий тадқиқотчилигининг кафедралар қошидаги илмий тўгараклари, конструкторлик бюролари, хўжалик шартномалари бўйича буюртмаларни бажариш, аниқ курс ва диплом ишлари лойиҳаси каби қатор формалари ва йўналишлари вужудга келди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига ҳамда комсомол ва пионер ташкилотларига В. И. Ленин номи берилганлигининг ярим асрлик шонли санасига бағишлаб ўтказилаётган студентларнинг илмий-назарий конференцияларидаги кўплаб докладлар ҳам бундан далолат беради.

Бу ишларга студентларнинг деярли кўпчилигини жалб этиш, уларнинг ҳар бирида тадқиқотчиликка хос кўникмаларини шакллантириш бугунги ва эртанги куннинг талабидир.

Давр талабига жавоб берадиган юқори малакали етук мутахассис бўлиш — ҳар бир студентнинг, ҳар бир комсомол аъзосининг муқаддас ва шарафли бурчидир.

И. ЮСУПОВА,
Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари.

Тунис министри Москвада

Тунис Республикасининг ташқи ишлар министри Муҳаммад Масмудий 18 апрель куни В. И. Лениннинг Кремлдаги иш кабинети ва квартирасини зиёрат қилди. Шу куни у В. И. Ленин мавзолейига бориб, гулчамбар қўйди.

Муҳаммад Масмудий ва у билан бирга келган расмий кишилар номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйдилар.

Меҳмонлар Кремлнинг диққатга сазовор жойларини, қурол-яроғ палатаси кўргазмаларини кўздан кечирдилар, «СССРнинг олмос фонди» виставкасида бўлдилар.

Шу куни чет эллар билан иқтисодий алоқа давлат комитетининг раиси С. А. Скачков Муҳаммад Масмудийни қабул қилди. Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Совет—Тунис иқтисодий ва техникавий ҳамкорлиги масалалари юзасидан фикрлашиб олинди.

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Тунис Республикасининг ташқи ишлар министри Муҳаммад Масмудий шарафига нонушта-зиёфат берди.

Зиёфат вақтида А. А. Громико ва Муҳаммад Масмудий дўстона қадаҳ кўтардилар. (ТАСС).

СУҒОРИЛАДИГАН ЕРЛАР — БОЙЛИГИМИЗ

Партиямиз Марказий Комитети ва Совет ҳукумати қишлоқ хўжалигига биринчи даражали аҳамият бермоқдалар. Бу соҳага жуда катта маблағлар сарфланмоқда, колхоз ва совхозлар моддий-техника билан мисли кўрилмаган даражада таъминланаётир. Социалистик экономиканинг ана шу муҳим соҳасини жадал ривожлантириш учун танланган йўл ўзини тўла-тўкис оқлади, мамлакатнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган талабини тўлароқ қондиришга имкон берди.

Давлатимизнинг ёрдамига таяниб Ўзбекистон колхоз ва совхозлари ҳам ўсмоқда ва ривожланмоқда. Уларнинг экономикаси мустаҳкамланяпти, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг моддий фаровонлиги ҳамда маданий-техникавий савияси ошмоқда.

Шу беш йилликнинг икки йили мобайнида (1971 — 1972 йиллар) ҳар йили ўртача пахта етиштириш аввалги беш йилликдагига қараганда 4 миллион 611 минг тоннага етказилди ва 11,5 процент кўпайтирилди, шоли етиштириш — 1,4 баравар, сабзавот — 42 процент, полиз экинлари маҳсулоти 37 процент, гўшт — 10 процент, сут — 29 процент, тухум — 2 баравар, пилла — 21 процент кўпайтирилди. Давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш юзасидан планлар ортиғи билан адо этилаётир.

Буларнинг ҳаммаси КПСС XXIV съезди Директиваларини, партия Марказий Комитетининг кейинги пленумлари қарорларини турмушга тадбиқ этиш учун актив курашаётган колхозчилар, совхоз ишчиларининг, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари қаҳрамонона меҳнатининг, қишлоқ партия ташкилотлари олиб бораётган жуда катта ташкилотчилик ишларининг ёрқин самарасидир.

Ўзбекистон бундан буён ҳам Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси бўлиб қолади. Пахта етиштиришни кўпайтириш, мамлакатнинг ана шу қимматли хом ашёга ўсиб бораётган талабларини қондириш — бош вазифамиздир, республика партия ташкилотининг хўжалик қурилишидаги бош йўлидир. Пахта биз учун хўжалигимизга жуда-жуда зарур бўлган қимматли хом ашё бўлибгина қолмасдан, айни вақтда қишлоқ меҳнаткашлари бойлигининг, халқ фаровонлигининг асосий манбаидир. Биз пахтадан республика қишлоқ хўжалиги умумий даромадининг қарийб 70 процентини олмоқдамиз.

Шу билан бирга дон, мева ва сабзавот, озуқабоп экинлар ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга тўғри келади.

Республикамизда партиямизнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсив ривожлантириш тўғрисидаги йўл-йўриғи амалга оширилмоқда. Механизацияни, химизация ва ерларни мелиорация қилишни кенг қўлланиш, кўпроқ такомиллашган технология ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни ўзлаштириш, деҳқончилик маданиятини кўтаришга қаратилган бошқа тадбирларни амалга ошириш муҳим аҳамиятга эгадир.

Янги суғориладиган ерларни ўзлаштириш ва улардан рационал равишда интенсив фойдаланишга айниқса эътиборни кучайтириш керак. Чунки, маҳсулот етиштиришнинг ўсиши ана шуларга боғлиқдир.

Партия ва Совет давлати ерларнинг унумдорлигини оширишга биринчи даражали аҳамият бермоқдалар. В. И. Ленин машиналарни жорий этишни, алмашлаб экишни, ўғитлар солишни, чорвачиликни ва бошқа тармоқларни ривожлантиришни доимий равишда кўпайтириш йўли билан ернинг унумдорлигини ошириш мумкинлигини таъкидлаган эди. У халққа, деҳқонларга чақириқ билан мурожаат қилиб, бундай деган эди: «Ерни эҳтиёт қилинг, сақланг, кўз қорачиғидек асранг...»

Бизнинг партиямиз Лениннинг ана шу васиятларига содиқ бўлиб қолмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съездида сўзлаган нутқида бундай деган эди:

— «Ер — куч-қудратимиз ва бойлигимиз манбаи. Бутун колхозчи-деҳқонлар ерни ғоят қадрлашлари, ҳар гектар майдоннинг унумдорлигини оширишлари керак».

Л. И. Брежнев таъкидладики, ерни қўриқлаш, унинг унумдорлигини ошириш — қишлоқ хўжалигида бундан кейинги тараққиётнинг бирдан-бир шарти, энг йирик давлат проблемасидир.

Айниқса суғориладиган ерлар бебаҳодир. Бу ерлар — бойлигимизнинг асосий манбаи ҳисобланади. Шунинг учун ҳам ирригация ва ерларни мелиорация қилиш масалалари бутун қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг асоси бўлиб, республика партия ташкилотининг диққат марказида турибди. ирригация ва мелиорация умумпартиявий, умумхалқ иши бўлиб қолди.

1966—1970 йилларда республикамизда 229 минг гектар ер ўзлаштирилди, 410 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолати яхшиланди, 490 минг гектар ернинг сув билан таъминланиши яхшиланди ҳамда 262 минг гектар ер яхшилаб текисланди.

Сув хўжалиги ишлари тўққизинчи беш йилликда ҳам кенг кўламда олиб борилмоқда. КПСС XXIV съезди Директиваларига мувофиқ сув хўжалиги қурилишига ва ерларни комплекс ўзлаштиришга қарийб 5 миллиард сўм капитал маблағлар ажратиш кўзда тутилган. Бу республикамизга бутун Совет ҳокимияти йилларида ажратилган маблағдан ҳам кўпроқдир.

Ана шу маблағларнинг ўзлаштирилиши 465 минг гектар янги ерларни суғориш, 615 минг гектар ернинг мелиорация ҳолатини яхшилаш, 230 минг гектар ерни яхшилаб текислаш, ирригация шохобчаларини реконструкция қилиш ҳамда 650 минг гектар ернинг сув билан таъминланишини яхшилаш имкониятини беради.

Беш йилликнинг дастлабки икки йили натижалари партия томонидан қўйилган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилаётганлигини кўрсатиб турибди. Шу давр ичида суғориладиган ерлар фонди колхозларда ҳамда давлат хўжаликларида 131 минг гектар кўпайди.

Айни вақтда мавжуд суғориладиган ерларнинг катта ҳажмда мелиорация ҳолати яхшиланмоқда. Ўтган йили 124,5 минг гектар майдонда мелиорация ўтказилди, 54,7 минг гектар ер яхшилаб текисланди, 81 минг гектар майдонда суғориш шохобчаларини реконструкция қилиш ва сув билан таъминланишини яхшилаш амалга оширилди.

Мирзачўл ва Қарши чўлларини, Сурхон — Шеробод воҳасини, Қорақалпоғистон АССР ва Марказий Фарғонада янги ерларни ўзлаштиришга алоҳида эътибор берилаётир. Масалан, Қарши чўлини ўзлаштираётганлар тўққизинчи беш йилликда 85 минг гектар қўриқ ерни тайёрлаб беришлари керак. Шу жумладан 1973 йилда 20 минг гектар ер тайёрланади.

Буларнинг ҳаммаси кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга имконият туғдиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII Пленуми (1972 йил) қишлоқ меҳнаткашлари олдига масъулиятли вазифани — 1974 йилда пахта етиштиришни 5 миллион тоннага етказиш, айни вақтда бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришни таъминлаш вазифасини қўйди.

Вазифа осон эмас, лекин бажарса бўладиган. Бунинг учун ирригация-мелиорация ишлари планларини қатъий амалга ошириш, суғориладиган ерларда экин майдонларини йил сайин кенгайтириб бориш зарур. Бошқа томондан бу асосий вазифа бўлиб, ҳар бир гектар суғориладиган ердан яхшироқ фойдаланиш, ерларнинг унумдорлигини йил сайин ошириб бориш, экин майдонлари структурасини такомиллаштириш, минерал ўғитларнинг, гербицидлар ва бошқа химиявий воситаларнинг самарадорлигини ошириш, органик ўғитлардан кенг фойдаланиш, прогрессив технология ҳамда комплекс механизацияни кенг жорий этиш талаб қилинади.

Пахтакорларимиз 1972 йилда партияга берган ваъдаларини шараф билан бажо келтирдилар — она-Ватан биринчи марта 4 миллион 710 минг тонна Ўзбекистон пахтасини қабул қилиб олди. Бу планда кўрсатилганидан 712 минг тонна кўп демакдир. Ялпи ҳосилнинг ўсиши асосан ҳосилдорликни ошириш ҳисобига кўпайди. Қашқадарё областида ҳосилдорлик бир йилда гектар бошига 8,5 центнер, Андижон, Фарғона ва Наманган областларида — 2,3 центнер ортди. 45 район ҳар гектар ердан 30 центнер ва ундан ҳам зиёдроқ ҳосил олди: кўпгина колхоз ва совхозлар

И. Р. ҚУРБОНОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари

эса гектаридан 35-40 центнер ва ундан ҳам кўпроқ пахта етиштирдилар.

Дон етиштириш кўпаймоқда. Республикамиз ғаллакорлари 1972 йилда 856 минг тонна ёки 1971 йилдагига қараганда 200 минг тонна кўп дон етиштирдилар. Илғор хўжаликлар— Гурлан районидаги «Коммунизм», Оққўрғон районидаги «Заря коммунизма» ва «Ленинград», Қўрғонтепа районидаги Куйбишев номли, Наманган районидаги Охунбобоев номли колхозлар, Хоразм областидаги «Ал Хоразмий» ва «Гулистон» совхозлари, кўпгина бошқа хўжаликлар ҳар гектар ердан 50-60 центнер ва ундан ҳам кўпроқ шоли олдилар.

Наманган районидаги Дзержинский номли ва Энгельс номли, Андижон районидаги «Ямбол», Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Самарқанд районидаги «Победа» колхозлари, Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозининг маккажўхорикорлари ҳар гектар ердан 70 центнердан, айрим бригадалар эса 100 центнердан ва ундан ҳам ошириб маккажўхори донни йиғиштириб олишди.

Сирдарё районидаги «Малик» совхози суғориладиган ерлардан тўғри фойдаланиш, хўжаликни комплекс ривожлантиришда яхши намуна кўрсатмоқда. Хўжалик коллективи фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасидан фойдаланиб, прогрессив технология ва комплекс механизацияни жорий этиб, экин майдонлари структурасини такомиллаштириб, деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришга ҳамда чорвачиликни интенсив равишда ривожлантиришга эришди, хўжаликнинг барча тармоқлари юксак рентабелли бўлишини таъминлади. Бу ерда юз гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 2215 центнер пахта, 119 центнер гўшт, 633 центнер сут, 45 минг дона тухум етиштириляпти.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги муваффақиятларимиз шубҳасиздир. Бироқ, камчиликларимиз, фойдаланилмай ётган резервларимиз, ҳал этилмаган масалалар ҳали кўп. 1972 йилда 28 район пахта етиштириш бўйича халқ хўжалик планини бажармади ва 80 минг тонна кам пахта берди, 12 район эса ҳатто давлат планини ҳам бажара олмади. 103 колхоз ва 30 совхоз асосий планни бажармади, 69 совхоз ва 38 колхоз эса ҳар гектар ердан 20 центнердан кам ҳосил олди. Орқада қолаётган хўжаликларда ҳосилдорликни ошириш — ялпи пахта етиштиришни кўпайтиришнинг катта резервидир.

Тупроқнинг унумдорлигини ошириш — пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини кўпайтиришнинг ҳал қилувчи омилларидан биридир. Республикамизда ерларни соғломлаштириш кенг миқёсларда амалга оширилмоқда. Фақат кейинги 7 йилда 647 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Мелиорация ишлари сезиларли самара беряпти.

Буни Қорақалпоғистон АССР Амударё райони мисолида кўриш мумкин. Маълумки, бу район яқин йилларгача оғир аҳволда эди. Кейинги йилларда районда йирик коллекторлар, дренаж тармоқлари қурилди. Ҳозир коллектор-дренаж тармоқларининг узунлиги ҳар гектар ерда 34,5 метрни ташкил этади. Сизот сувларининг пастлатилиши ва шўр сувларнинг чиқариб юборилиши натижасида пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 1964 йилдаги 20 центнердан 1970 йилда 34,7 центнерга кўтарилди.

Бундан кейин мелиорация ишларининг суръатини кучайтириш, ерларни яхшилаб текислаш, очиқ ва ёпиқ зовурлар тармоғи қуриш ишларини янада кенгроқ миқёсларда давом эттириш, вертикаль зовурларни жорий этиш, каналларни бетонлаш, сизот сувларни суғориладиган территориядан ташқарига чиқариб юбориш учун коллекторлар қуриш керак.

Шунга қарамай, бир қатор районларда мелиорация объектлари қурилиши қониқарсиз боряпти. Мирзачўлнинг эски зонасида вертикаль зовурлар қуриш планлари йил сайин бажарилмаяпти. Бекобод, Боёвут, Когон, Бухоро, Чимбой ва республиканинг бошқа бир қатор районларида коллекторлар қурилиши секин бормоқда.

Сув танқислигига барҳам бериш проблемаси тўла ҳал этилгани йўқ. Серсув манбалардаги сувни камсув манбаларга ўтказиш масаласи билан яқиндан шуғулланиш, каналларни бетонлаш йўли билан сувнинг нобуд бўлишини камайтириш, сув ресурсларидан тежабтергаб фойдаланиш, суғориш техникасини такомиллаштириш даркор.

Ҳар бир колхоз ва совхоз янги ерларни ўзлаштириш ва эскидан экин экиб келинаётган ерларнинг ҳолатини яхшилаш резервларига эга. Қаердаки ирригация ва мелиорация ишларини ривожлантиришга эътибор берилаётган, сувнинг шимилиб кетишига қарши қатъият билан ва планли равишда кураш олиб борилаётган, суғориш ва мелиорация тармоқлари реконструкция қилинаётган ва арматуралаштирилаётган бўлса, ўша ерда қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш ва маҳсулот етиштиришни кўпайтириш учун зарур шарт-шароитлар вужудга келмоқда.

Бироқ, бир қатор областларда хўжаликларнинг маблағлари ҳисобидан сув хўжалиги қурилиши планлари бажарилмаяпти. Бу ҳолга барҳам бериш, пудратчи ташкилотларнинг белгиланган ишларини ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб бажарилиши учун масъулиятини ошириш зарур.

Шу билан бир қаторда ҳар бир хўжалик мелиорация тармоғини яхши ҳолда сақлаши, суғориладиган ерларнинг шўрланиши, заҳлаб кетиши ва қишлоқ хўжалик оборотидан чиқиб қолишига йўл қўймаслиги керак.

Суғориш участкаларини яхлитлаштириш ҳануз секинлик билан амалга оширилмоқда. Кейинги беш йил мобайнида майдони 3 гектаргача бўлган участкалар сони атиги 17,5 процент камайди. Ҳар бир хўжалик ер текислаш ишларини янада интенсивроқ олиб бориши, суғориладиган участкаларни яхлитлаштириши ва уларни тўрт бурчак ҳолига келтириши, кераксиз йўллар, уватлар ва эски ариқларни йўқотиши зарур. Пиллачиликнинг озуқа базасига зиён етказмаган ҳолда далалардаги тут дарахтларини планли равишда олиб ташлаш даркор. Буларнинг ҳаммаси суғориладиган ерлар майдонини кенгайтириш, ундан фойдаланиш натижасида кўриладиган манфаатни ошириш имконини беради.

Суғориладиган ерлар — олтин фондимиз, халқимизнинг бойлиги. Худди шу туфайли янги ерларни ўзлаштиришни эскидан экин экиб келинаётган ерларга яхши муносабатда бўлиш билан бирга қўшиб олиб бориш талаб этилади. Шундай бўлгани ҳолда суғориладиган ерларни хўжалик ичида амалга ошириладиган қурилишларга ажратиш, қишлоқ хўжалик корхоналарига бериш ҳоллари тез-тез содир бўлмоқда. Айниқса Сирдарё, Сурхондарё ва Қашқадарё областларида кўп миқдордаги суғориладиган ерлардан томорқа участкалари сифатида ошиқча фойдаланилмоқда. Бу ҳолга узил-кесил барҳам бериш лозим.

Ҳосилдорлик — деҳқончиликни интенсивлаш, ҳар бир гектар суғориладиган ерга қилинган сарф-харажатларнинг ўрнини қоплаш даражасини оширишнинг асосий кўрсаткичи, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг қудратли резервидир.

Пахта-беда алмашлаб экиш— тупроқнинг унумдорлигини оширишнинг негизи ҳисобланади. Пахта-беда алмашлаб экиш фақат ҳосилдорликни кўтаришнинг қудратли воситасигина бўлиб қолмай, балки айни вақтда чорвачилик учун мустаҳкам озуқа базаси вужудга келтиришнинг, чорва моллар маҳсулдорлигини оширишнинг ягона тўғри йўли ҳамдир.

Кейинги уч йил мобайнида республикада бедапоялар майдони 1,5 марта ёки 150 минг гектар кенгайди. Алмашлаб экиш тўла ўзлаштирилган хўжаликларда пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олиняпти, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши комплекс равишда ривожланяпти, чорвачиликда юксак кўрсаткичларга эришиляпти. Учқўрғон районидаги Ленин номли, Избоскан районидаги «Октябрь 50 йиллиги», Денов районидаги «Ҳазорбоғ» совхозлари, Жиззах районидаги «Москва», Сариосиё районидаги «Коммунизм», Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини комплекс ривожлантираётган ана шундай хўжаликлардир. Уларда ҳар 100 гектар экин экилаётган ер ҳисобига 200 тоннадан зиёд, «Ҳазорбоғ» совхозида эса 300 тоннадан кўп пахта, қарийб 100 центнер гўшт, 400-500 центнергача сут ва кўп миқдорда бошқа хил маҳсулотлар етиштирилмоқда. Бу хўжаликларда экинлардан мўл ҳосил етиштириш ҳисобига ҳар гектар ҳайдаладиган ердан 1300-1600 сўмлик ва бундан кўпроқ маҳсулот олиняпти.

Аммо, республикамизда алмашлаб экишнинг аҳамиятини назар-писанд қилмаётган, бугунги куннинг кўрсаткичлари билан яшаётган, хўжаликнинг истиқболини кўзламай бир тарафлама ривожлантираётган колхоз ва совхозлар ҳам бор. Мисол учун, Шеробод районидаги Киров номли колхозни олайлик. Бу колхозда 2732 гектар ҳайдаладиган ер бор. Бедапоялар майдони эса атиги 255 гектар ёки барча экин майдонининг 9 процентинигина ташкил этади. Бу йил колхозда алмашлаб экиш планига биноан 128 гектар ерга беда экилиши лозим эди. Амалда эса фақат 50 гектар ерга беда экилди. Ваҳоланки, суғориладиган каттагина ер майдонлари, айниқса суғориш тармоқларининг ёқасидаги ерлар бўш ётибди. Ана шу ерларга маккажўхори, лавлаги ва бошқа экинлар экиш мумкин эди. Шу сабабли бу хўжаликда чорвачиликнинг озуқа базаси вужудга келтирилмаган, чорва моллар ориқ, сигирлардан кам сут соғиб олинмоқда. Алмашлаб экиш соҳасида белгиланган тартибни қўпол равишда бузганлиги, чорвачиликни барбод қилганлиги учун колхоз раиси ишдан бўшатилди.

Алмашлаб экишни планли равишда ўзлаштириш, экинларни рационал жойлаштириш ҳар бир колхоз ва совхознинг биринчи даражали вазифаларидан ҳисобланади. Бедапоялар ва бошқа озуқабоп экинлар парваришини яхшилаш, уларнинг ҳосилдорлигини ҳар томонлама ошириш даркор. Бу, ана шу экинларнинг пахтанинг ўтмишдоши сифатидаги ролини оширади, чорвачиликнинг озуқа базасини янада мустаҳкамлаш, суғориладиган ерларнинг ҳар бир гектаридан кўпроқ маҳсулот олиш имконини беради.

Экинларни такрор, аралаштириб экиш ва оралиқ экинлар экиш суғориладиган ерлардан фойдаланишнинг самарадорлигини оширишда жуда катта аҳамиятга эга. Кейинги йилларда Наманган, Андижон, Тошкент, Сирдарё ва бошқа баъзи областларнинг хўжаликлари маккажўхори билан бедани аралаштириб экиш усулини кенг қўлламоқдалар. Бу, ҳар гектар ердан 250-300 центнер ва бундан кўпроқ силосбоп кўкпоя олиш, бедани икки марта яхшилаб ўстириб ўриш, илгари силос учун маккажўхори экилган майдонларга ҳосил ўриб-йиғиб олингандан кейин донли экинлар экиш имконини бермоқда.

Кўпгина хўжаликлар кузги арпа ҳосили ўриб-йиғиб олингандан кейин ўрнига силос учун маккажўхори экиб, ҳар гектар ердан 40 центнердан арпа ва 500 центнердан силосбоп кўкпоя олмоқдалар. Маккажўхорини бир йўла лавлагига аралаштириб экиш йўли билан ҳар гектар ердан 350-400 центнердан силосбоп кўкпоя ва 300-350 центнердан лавлаги олиняпти. Кўпчилик хўжаликларда сийрак бедапоялар мавжуд. Ана шу майдонлардаги бедани ёзда икки-уч марта ўриб олгандан кейин уни ҳайдаб силос учун маккажўхори экиш лозим. Бу, кўп миқдорда озуқа олиш, ерни келгуси йили чигит экиш учун яхшироқ тайёрлаш имконини беради. Сабзавотчиликда ҳам такрор экинлар экиш усули кенг қўлланилмоқда.

Суғориладиган ерлардан интенсив фойдаланиш деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, ҳар гектар ердан қўшимча маҳсулот олиш учун имкон яратади. Афсуски, бу имкониятдан ҳозирча ҳамма хўжаликлар ҳам фойдаланилмаётирлар деб бўлмайди. Поп районидаги «Правда» колхози бир гектар ерга экилган сабзавот экинларидан 1130 сўмлик маҳсулот олмоқда. Шу райондаги Ленин номли колхоз эса ердан интенсив фойдаланиш, экинларни тиғизлаб ва такрор экиш йўли билан бир гектар ерга экилган сабзавот экинларидан 2275 сўмлик ёки «Правда» колхозига қараганда икки баробар кўп маҳсулот оляпти. 2-«Оққўрғон» совхози 1972 йили ҳар 100 гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 223 тонна пахта, 23,3 центнер гўшт, 80,3 центнер сут олди. Қўшни «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози эса ердан яхши фойдаланиш натижасида ҳар 100 гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 296 тонна ёки 2-«Оққўрғон» совхозига нисбатан 1,3 марта кўп пахта, 3,5 марта кўп гўшт ва икки марта кўп сут олди. Умуман, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида бир гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига олинган ялпи маҳсулот қиймати 1470 сўмни ёки 2-«Оққўрғон» совхозидагига нисбатан 38 процент, шу жумладан чорвачилик маҳсулоти 2,3 марта кўпроқни ташкил этди.

Бу мисоллар биз қандай катта резервларга эга эканлигимизни, суғориладиган ерларнинг ҳар бир гектаридан қанчалик кўп маҳсулот олишимиз мумкинлигини ишонч билан кўрсатиб турибди.

Минерал ўғитлар ерларнинг унумдорлигини ошириш, ҳосилдорликни кўтариш ва маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда муҳим роль ўйнайди. Колхоз ва совхозлар йил сайин кўпроқ минерал ўғитлар ва бошқа химиявий воситалар олмоқдалар, уларнинг самарадорлигини оширмоқдалар. Кўпчилик хўжаликлар минерал ўғитлар ва бошқа химиявий воситаларни сотиб олиш учун қилинган харажатларнинг ўрнини ҳосилдорликни ошириш ва кўп фойда кўриш орқали қопламоқдалар. Янгийўл районидаги «Коммунизм», Сирдарё районидаги «Ленинград», Янгиқўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхозлари, «Ҳазорбоғ», «Косон» совхозлари ва бошқа кўпчилик хўжаликлар ерга солинган ҳар бир килограмм азот ҳисобига 18 килограмм ва бундан кўпроқ пахта олмоқдалар. Айни вақтда Бўка районидаги «Ленинизм», Олтиариқ районидаги «Октябрь 50 йиллиги», Булунғур районидаги «Правда Востока», Навоий районидаги Охунбобоев номли колхозлар ана шу миқдордаги пахтани етиштириш учун юқоридаги хўжаликларга нисбатан бир ярим-икки баравар кўп азот сарфламоқдалар.

Республикамиз 1972 йили пахта майдонларига солиш учун икки миллион тоннадан кўпроқ азотли ва қарийб бир ярим миллион тонна фосфорли ўғитлар олди. Агар азотли ўғитлардан фойдаланиш самарадорлиги атиги беш процент оширилиб, республика бўйича ерга солинган ҳар бир килограмм азот ҳисобига олинган пахтанинг миқдори ярим килограмм оширилса қўшимча равишда 200 минг тоннага яқин пахта етиштириш мумкин бўлади.

Минерал ўғитлардан тежабтергаб, рационал фойдаланиш — энг муҳим вазифа.

Агрохимия хизматидан, хўжаликлардаги мутахассислардан тўла фойдаланиш, ўғитларни ерга солиш миқдори ва муддатларини агрохимия карталари ва агротехника талабларига қараб аниқ белгилаш зарур.

Ўғитларни сақлаш учун омборлар қурилишини тезлаштириш, ўғитларни сақлаш устидан қаттиқ контроллик олиб бориш, уларни ташишда нобудгарчиликка йўл қўймаслик лозим.

Органик ўғитларни ҳам унутиб қўймаслик керак. Чорвачилик ривожланган сари органик ўғитлар миқдори ҳам тобора кўпайиб боради. Барча хўжаликларда маҳаллий ўғитни тўплаш, сақлаш ва компост қилиш, маҳаллий ўғит оборотини ўзлаштириш ва шу тариқа ҳар гектар ерга 15-20 тоннадан гўнг солиш лозим.

Экинларнинг касалликлари, зараркунандалари ва бегона ўтларга қарши курашда химиявий воситалардан ўз вақтида ва тўғри фойдаланиш мўл ҳосил олишда муҳим аҳамиятга эга.

Ерлардан ва химиявий воситалардан тўғри фойдаланиб, мўл ҳосил олишга эришиш учун интилишнинг ўзигина кифоя қилмайди. Бунинг учун яна деҳқонларнинг юксак маҳорати ҳам зарурдир. Шу туфайли маҳоратни ошириш, қишлоқ хўжалик экинлари ўстиришнинг мукаммал, комплекс механизациялашга асосланган технологиясини ўзлаштириш зарур. Бир сўз билан айтганда КПСС XXIV съездининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш, тўққизинчи беш йиллик вазифаларини бажариш ҳақидаги қарорларини муваффақиятли амалга оширишнинг асоси бўлган суғориладиган деҳқончилик маданиятини ҳар тарафлама кўтариш керак.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ДАВЛАТ БАНКИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА КОНТОРАСИ СИСТЕМАСИ ХОДИМЛАРИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭКОНОМИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика экономикасини ривожлантиришда актив қатнашганлиги ва давлат банки системасида кўп йиллар самарали ишлаганлиги учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берилсин:

Абдураҳмонов Таваккал — давлат банки Тошкент область Калинин бўлимининг бошқарувчиси.

Маърипов Эргаш — давлат банки Андижон область Ильич бўлимининг кредит инспектори.

Маткаримов Жуманазар — давлат банки Хоразм область Хазорасп бўлимининг бош бухгалтери.

Федотова Антонина Ивановна — давлат банки Тошкент область конторасининг старший экономисти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил 18 апрель,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

И. К. МОРОЗОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика матбуотини ривожлантиришдаги хизматлари ва кўп йиллик самарали журналистик фаолияти учун шахсий пенсионер Иван Кириллович **Морозовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил 18 апрель,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

М. Э. КОСТОВЕЦКИЙга «ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ИНЖЕНЕР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали ишлари ҳамда республика маҳаллий саноати ва аҳолига маиший хизмат кўрсатишни ривожлантириш ишидаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Госплани маҳаллий саноат ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бўлимининг бошлиғи Михаил Эммануилович **Костовецкийга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил, 19 апрель,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. А. АШУРОВАга «ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ВРАЧ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Аҳоли сиҳат-саломатлигини сақлашдаги хизматлари ҳамда республика соғлиқни сақлаш муассасаларидаги самарали иши учун Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги 1- Марказий касалхонаси бўлимининг мудираси Азиза Абдуллаевна **Ашуровага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил, 19 апрель,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Н. С. СКОРОДУМОВА ва М. У. УСМОНОВга «ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ВРАЧ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика соғлиқни сақлаш муассасаларидаги кўп йил, самарали ишлари ҳамда аҳоли сиҳат-саломатлигини сақлашдаги хизматлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берилсин:

Скородумова Нина Семеновна — Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги 1- Марказий касалхонаси бўлимининг мудираси.

Усмонов Мамат Усмонович — Марғилон ипак комбинати медицина санитария қисмининг бошлиғи.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил, 19 апрель,
Тошкент шаҳри.

ИЛЬИЧ ВАСИЯТЛАРИГА СОДИҚЛИК

Кунига 5 минг киши... В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини ҳозир ҳар куни мана шунча киши зиёрат қилмоқда. Бу ерга ишчилар ва колхозчилар, олимлар ва инженерлар, ҳамма ёшдаги, касбдаги ва турли миллат кишилари группа-группа бўлиб ёки ёлғиз ўзлари келмоқдалар. Ленин юбилейи арафасида улар Коммунистик партия ва Совет давлатини барпо қилган, совет халқларининг бузилмас дўстлигини вужудга келтирган улуғ Лениннинг ҳаёти ва фаолиятини акс эттирувчи бебаҳо экспонатларни қайта ва қайта кўздан кечирмоқдалар.

Тошкент авиация заводининг юзга яқин ишчиси музейга келди. Улар экспозицияларни кўришга киришдан олдин Ильичнинг кираберишдаги залда яқинда ўрнатилган етти метрли мармар ҳайкали атрофида тўпланишди. Тантанавор шу пайтда жимжит бўлиб қолган залда монумент атрофига баҳор гуллари қўйила бошланди. Бу гуллар ишчилар синфининг улуғ Ленин васиятларига чексиз содиқлигидан далолат берарди.

Самолётсозлардан кейин Тўқимачилар, «Компрессор» заводининг, «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг, Трактор заводининг, Тошкентдаги бошқа корхоналарнинг ишчилари кетма-кет кириб келишди.

Тошкентликлар билан бирга Ўзбекистоннинг шаҳарлари ва районларидан ҳамда бошқа республикалардан келган меҳмонлар ҳам кўп. Индустриал Олмалиқ меҳнаткашларининг вакиллари — кон-металлургия комбинатининг ишчилари, химия заводининг иккинчи навбати қурувчилари бир неча автобусда келишди. Ангрен, Янгийўл, Сирдарё меҳнаткашлари коллективларининг вакиллари Ильич ҳайкали атрофига қучоқ-қучоқ қизил лолалар қўйишди....

Ленин ғояларининг революцияга қадар Туркистонда қандай тарқалганлигини, Шарқ меҳнаткашлари орасидаги революцион ҳаракатнинг ривожланишига Россия ишчилар синфи жуда катта таъсир ўтказганлигини кўрсатувчи нодир экспонатлар музейга келган кишиларнинг диққат-эътиборини ўзига тортмоқда.

Музейга келган кишилар стенддан стендга ўтар эканлар, иккинчи съезддан бери Ленин партияси етмиш йил ичида босиб ўтган бутун йўл уларнинг кўз олдида яққол гавдалангандек бўлади. Экспонатлар ва музейнинг зангори экранларида намойиш қилинаётган киноленталар Ильич тузган янги типдаги партия дастлаб махфий равишда ишлаб келган ва нисбатан унчалик катта бўлмаган ташкилотдан эндиликда ўн беш миллион нафарга яқин коммунистни ўз сафида бирлаштирган қудратли, жипслашган партияга айланганлигини ҳикоя қилади.

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали шу кунларда анча гавжум. Ишчилар синфи сафига биринчи марта кириб келган йигит ва қизлар Ленин васиятларига содиқликлари тўғрисида шу кунларда шу ерда қасамёд қилмоқдалар. Шу ерда комсомолларга Ильич портрети тасвирланган аъзолик билетлари топширилмоқда. Пионерлар сафига қабул қилишга бағишланган тантанали маросимлар шу ерда ўтказилмоқда...

18 апрелда Ленин мемориалига келган кўп минглаб тошкентликлар орасида аёлларнинг уч авлодига мансуб бўлганлар ҳам бор эди. Улар Ўзбекистон хотин-қизлари озодликка эришганлиги, давлатни бошқаришда, ишлаб чиқаришда ва ижтимоий ҳаётда хотин-қизлар актив қатнашаётганлиги Ленин ғояларининг тантана қилганлигини кўрсатувчи ёрқин далиллардан бири эканлигини фахрланиб гапирмоқдалар. СССР халқ артистлари Лутфихоним Саримсоқова ва Галия Измайлова, Ўзбекистоннинг биринчи пионери Муҳаррам Шомансурова, парашют билан сакраган ва тепловоз машинисти касбини эгаллаган биринчи ўзбек қизи Башорат Мирбобоева ёш сингилларини Ленин юбилейи билан қизғин муборакбод қилдилар, уларнинг меҳнат ва ўқишда янги муваффақиятлар тиладилар. Ёшлар кекса авлод эстафетасини шараф билан олиб боришга, Ленин ўргатганидек яшаш ва ишлашга қасамёд қилишди.

Г. ЛИПШИЦ,
ЎзТАГ мухбири.

ЯЙЛОВЛАРНИ ЯЁВ КЕЗГАНЛАР

Нурота тизма тоғлари этагидаги яйловлар Қизилқум чўлларига туташиб кетган. Ана шу бепоён яйловларга бу йил ўзгача файз, қут-барака кирди. Кафтдек текис далаларда кўм-кўк майса гиламн тўшалиб ётибди... Чўпонларнинг кайфияти жуда яхши. Негаки, бу йил совлиқлардан ҳар қачонгидан кўп эгиз қўзи олиняпти. Шулар ҳақида қисқача ҳикоя қилмоқчимиз.

«ФОРИШ СУРИ» ИЖОДКОРЛАРИ

Олтибой Худойқулов бошқарувчилик қилаётган тўртинчи ферманинг 16 минг гектарлик яйлови бор. Олтибой аканинг ўзи, зоотехник Орзимурод Қўнаров, чўпонлардан Ражаббой Деҳқонов, Расулберди Исаев, Худойназар Сирожов ва бошқалар ана шу яйловларни бир неча бор лёв кезиб чиқишган. Унинг пасти-баланди, қаерида кўп ўт ўсишини беш панжадек билишади. Шунинг учун ҳам қўйларни йилнинг тўрт фаслига қараб, яйловларга бўлиб боқишади. Натижада ҳар йили совлиқлардан кўплаб қўзи олишади, давлатга тери, жун, гўшт топшириш план ҳамда мажбуриятларини ортиғи билан адо этишади.

Бу йил ҳам шундай бўляпти. Фермада 4357 бош қўй қўзилаши керак эди. Ҳозиргача ярмидан кўпи қўзилаб бўлди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда ҳар юз совлиқ ҳисобига 140 тадан қўзи олиняпти.

Чўпонлар ўртасидаги социалистик мусобақада Ражаббой Деҳқонов бошлиқ отар биринчи ўринда боряпти. Бу ерда ҳар юз совлиқдан 145 тадан соғлом қўзи топширилмоқда. Ражаббойнинг отарида СЖК ишлатилмасдан ана шундай кўрсаткичга эришаётир. Нега десангиз, унинг отари «Фориш сури» қўй ва қўзиларини кўпайтиришга ихтисослаштирилган.

— «Фориш сури» қўйларини кўпайтириш ва улардан сифатли, нодир қоракўл терилар олиш мақсадида катта изланишлар олиб борилди, — дейди Ражаббой ака. Бу ишда Самарқанд қишлоқ хўжалик институтининг доценти Александр Кладьевич Лебедев бизга катта ёрдам кўрсатди. Олим совхозимиз директори Асролқул Субҳонқулов билан ҳамкорликда Сурхондарё областидан келтирилган қўчқорларни алоҳида парвариш қилиб, маҳаллий совлиқларни урчитди. Бунинг самараси кўзга ташланиб қолди. Эндиликда қимматбаҳо, жимжимадор, олтиндек товланувчи қоракўл терилар етиштиряпмиз. Номини «Фориш сури» деб атадик.

Исми — жисмига монанд. «Фориш сури» жаҳон кўргазмасида ҳам муносиб ўрин олди. Унинг нархи ҳам баланд. Масалан, бир дона қоракўл терига давлат 18 сўм тўласа, «Фориш сури»нинг ҳар бир донаси 33 сўмга сотиляпти. Демак, қарийб икки баравар қимматли.

«Фориш» совхозида бундай совлиқлар яна бир неча отарда парвариш қилиняпти. Ҳозир улар юзлаб саналса, тағин учтўрт йилдан кейин бир неча мингдан ошиб кетади. «Фориш сури»га ихтисослаштирилган ферма ташкил этилади. Хўжалик экономикасини мустаҳкамлашда, мамлакатга қимматбаҳо терилар етказиб беришда янги қадам қўйилади.

Худойназар Сирожов, Расулберди Исаев ўртоқлар бош бўлган отарларда ҳам совлиқлардан кўплаб эгиз олинаётганлигини алоҳида таъкидлаш керак.

Бу моҳир чўпонлар ҳар юз совлиқдан 150 тадан қўзи топширишди. Айни вақтда ҳар юз бош совлиқ ҳисобига юзтадан қўзини ўстиришга қолдиришди. Бундан чўпонлар ҳам, давлат ҳам манфаатдор бўляпти. Чунончи, биринчи сортга топширилган ҳар бир дона қоракўл тери учун чўпонга 2 сўм 83 тийин миқдорида ҳақ тўланяпти. Пландан ортиқча топширилган қоракўл терининг ҳар бир донасига қўшимча равишда 20 процентдан ҳақ берилмоқда. Моддий манфаатдорликнинг ана шундай яхши ташкил этилганлиги маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, таннархини арзонлаштиришда муҳим роль ўйнамоқда.

ҚИЗИЛҚУМ «МАЛИКА»СИ

Чўпонлар бу яйловларни эъзозлаб: Қизилқумнинг сийнаси — «Қора гул» хазинаси, дейишади. Ҳа, бобокалонларимиз «қоракўл» сўзини «қора гул» деб юритишган. Аслида қоракўл тери эмас, қора гул тери дейишган. Чиндан ҳам териларнинг жингалак қора толалари гулга ўхшаб кетади.

Қизилқум сийнаси бебаҳо хазиналар маскани бўлиб қолди. Лекин ана шу дурдоналарни янада кўпайтириш — чўпонларнинг муҳим вазифасига айланди. Қандай қилиб? Бу саволга қўйчивонларнинг ўзлари жавоб беришяпти. Қизилқум саҳролари сийнасига уруғ қадаб, кўпроқ маккажўхори, беда етиштириш йўли билан чорва моллар учун мустаҳкам озуқа базасини яратиб, маҳсулот етиштиришни кўпайтирганимиз - кўпайтирган дейишяпти.

Шу хусусда «Фориш» совхози чўпонлари бундай дейишади:

— Илгари фақат об-ҳавога кўз тикардик. Осмондан қор тушган, ёмғир ёққан йиллари яйловда ўт ҳам бир нави бўларди. Қўйларни яйловга ҳайдаб боқардик. Далада нимаики битса шуни ейишарди. Бундоқ қарасак, тоғ жилғаларидан оқиб келадиган сув баъзан беҳуда оқяпти. Маккажўхори, беда, арпа экиб суғорсак-ку, анча ем-хашак жамғариб оламиз, деган фикр туғилди. Давлат техника берди. Ер эса истаганча бор. Лекин сув камчил. Шуларни эътиборга олиб, чўл бағридан ер очдик. Дастлабки йили эккан маккажўхоримиз гектар бошига 250 центнердан кўкпоя берди. Қизилқум шароитида шу ҳам ёмон ҳосил эмас. Бундан иккиуч йил илгари бедани пахтакор районлардан сотиб олиб қўйларга едирган фермамиз учун бу ажойиб иш бўлди.

Чўпонлар ҳақ гапни айтишди. Бундан бир неча йил илгари Қизилқум саҳросидан деярли фойдаланилмас эди. Олтибой акалар, Ражаббой Деҳқонов ва унинг чўпон дўстлари саҳрода маккажўхоризорлар, бедазорлар барпо этиш мумкинлигини амалда исботладилар. Мана энди биргина тўртинчи ферманинг ўзи 40 гектар майдонга маккажўхори, 70 гектарга беда экяпти. Бу йилги экиш-тикиш ишлари агротехника муддатларида сифатли ўтказилди. Олди маккажўхори ниш уриб, тупроқдан бош кўтариб чиқяпти. Ҳадемай, Қизилқум «малика»си бўй чўзиб, бу ерларни яшнатиб юборади. Район бўйича эса саҳро қўйнида қарийб 700 гектар майдонда маккажўхоризорлар шувуллаб қолади.

— Тоғда нима кўп—булоқ кўп, — дейишади форишликлар. — Ҳар бирининг кўзини очиб, Қизилқумга буряпмиз. Ирмоқлар қўшилишиб, гўё бир дарё бўлиб чўлга оби-ҳаёт таширапти. Бу сувдан экинлар баҳраманд бўляпти. Бу йил камида икки йилга етадиган миқдорда ем-хашак жамғармоқчимиз.

Ферма коллективи қўзилатишни муваффақиятли якунлаб, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга топшириш план-мажбуриятларини шараф билан бажариб, келгуси йилга ҳам пухта замин яратиш иштиёқида меҳнат қиляпти. Буни шу кунинг қайноқ нафасидан, булоқдек мавж ураётган меҳнат жўшқинлигидан ҳам билса бўлади.

ЧЎПОНЛАР ЭҲТИЁЖИНИ КЎЗЛАБ...

Ҳозирги чўпонни бундан бешолти йил илгариги чўпон билан таққослаб бўлмайди. Эндиликда чўпонларимизнинг онги ҳам ўсди, турмуши ҳам. Меҳнатга бўлган муносабати ҳам тубдан ўзгарди. Қайси фермага, отарга борманг, фаровон турмуш кечираётган чўпон оилаларини кўриб, дилингиз қувонади. «Фориш» совхози фермаларида ҳам шундай. Ҳар бир чўпоннинг яхши жиҳозланган уй-жойи бор. Томининг тепасида телевизион антенна панжа тараб турибди: уйининг тўрида ойнаи-жаҳон. Хонадонида Ильич чироқларининг кумуш шўъласи жилва таратиб турибди. Мотоциклми, енгил машинами, хуллас икковидан бири унинг хизматида. Ҳа, чўпоннинг турмуши гўзаллашиб кетди.

Лекин унинг талаб ва эҳтиёжлари кун сайин ортиб боряпти. Буни эътиборга олиб, Фориш район матлубот жамияти 15 та автолавка ташкил этди. Автолавкалар ҳар куни отарма-отар кезиб, қўйчивонларнинг эҳтиёжларини қондиради.

Автолавкачи Тиркач Қаноатовнинг иши айниқса мақтовга сазовордир. У «Фориш» совхозининг 3-4- ва 5- бўлимларига бириктилган. Тиркач вақт билан ҳисоблашмайди, кечаси-кеча, кундузи-кундуз демайди. Чорвадорларга беминнат хизмат қилишни ўзининг олижаноб бурчи деб ҳисоблайди. Ҳар ойда 6-7 минг километр йўл босади у. Қанчадан-қанча одамларнинг ҳожатини чиқаради. Шу боисдан бўлса керак, ойига пландаги 10 минг сўм ўрнига 12-13 минг сўмлик савдо қилади, планларини ошириб адо этади. Баъзи ойларда планни икки баробарга етказади. Бунинг учун у энг гўзал, бежирим, нодир саноат ва хўжалик моллари билан савдо қилади.

— Баъзан энг зарур хўжалик моллари: бежирим шифоньер, гарнитур ва бошқа мебеллар етишмай қолади, — дейди Тиркач Қаноатов, — бундай пайтда район матлубот жамиятининг йўлланмаси билан Гулистон шаҳрига шошиламан. У ердан тополмасам, Тошкентга бораман, базаларни бирма-бир айланиб чиқаман. Ўша буюм топилмагунча бурчимни бажо келтирдим, деб ҳисобламайман.

Оддий одам — олий одам, деганларича бор. Тиркач худди шундай кишилар тоифасига киради. Бу азамат йигит Қизилқум яйловларида қўй боқиб халқ бойлигини кўпайтираётган кишиларга холисона хизмат кўрсатаётганлигидан бағоят фахрланади.

С. ҚОДИРОВ,
Я. ТЎХТАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР

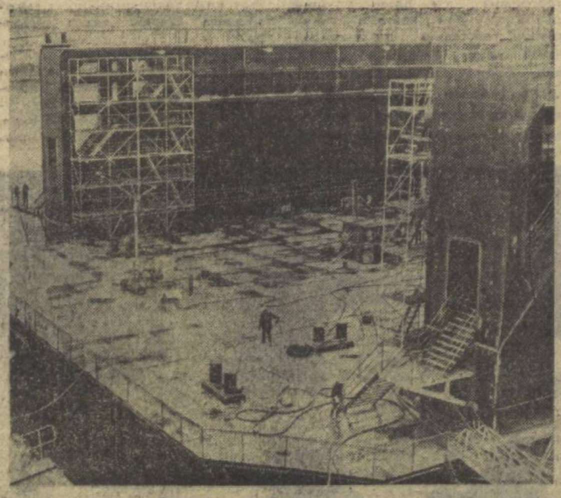

Польша. Кема ремонти корхоналари халқ республикаси тараққиётида катта ўрин тутади. Бунинг учун денгиз ва дарё кемасозлигини техникавий қуроллантириш мунтазам ошириб борилмоқда. Суратда: мамлакатнинг Гданьск шаҳрида қурилаётган улкан кема ремонти устахонаси. Бу ерда 60.000 тоннагача бўлган кемалар ремонт қилинадиган бўлади.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

Ҳаққоний талаб

ХАНОЙ, 18 апрель. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг вакили ўз баёнотида АҚШ ва Сайгон маъмуриятини Камбоджага қарши агрессия ҳаракатларини кенгайтирганлиги учун қоралади.

Озодлик матбуот агентлигининг хабар беришича, баёнотда бундай дейилади: Жанубий Вьетнам Республикаси Мувaққат революцион ҳукумати назорат қилиб турган территория орқали Сайгон қўшинларининг Камбоджага бостириб кирганлиги, Камбоджанинг мустақиллиги, суверенитети, бирлиги ва территориал бутунлигини бузиш мақсадида атайлаб қилинган иш бўлиб, Жанубий Вьетнамнинг озод этилган районларига ғайри қонуний равишда ҳуруж қилишдан иборатдир.

АҚШ Таиланддаги ва Жанубий Вьетнамдаги Америка базаларидан Пномпенга қурол-яроғ ва ҳарбий аслаҳалар етказиб беришни давом эттирмоқда, дейилади баёнотда. Бу ҳаракатлар Вьетнам тўғрисидаги Париж битимларининг тўртинчи ва йигирманчи моддаларини ҳамда ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги протоколнинг иккинчи моддасини жиддий бузишдан иборатдир. Баёнотда АҚШ ва Сайгон маъмуриятининг шу агрессив ҳаракатларини қаттиқ қоралашга ва Сайгон қўшинларини Камбоджадан олиб чиқиб кетишни қатъий талаб этишга жаҳон афкор оммаси даъват этилган.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● САНТЬЯГО. Чили Социалистик партияси ташкил этилганлигининг 40 йиллиги байрамида қатнашиш учун КПСС Марказий Ревизия комиссияси аъзоси Г. А. Жуков бошчилигида бу ерга келган КПСС делегацияси ЧСП раҳбарлари билан учрашди. Чили президенти Сальвадор Альенде Социалистик партия тузилганлигининг 40 йиллиги байрамига келган чет эл делегациялари шарафига қабул маросими ўтказди.

● БЕЛГРАД. Бу ерда Югославия коммунистлар союзи президиумининг мажлиси очилди. Мажлис қатнашчилари Югославия коммунистлар союзининг 1972 йил январь ойида бўлган II конференциясидан сўнг ўтган даврдаги Югославия коммунистлар союзининг фаолияти тўғрисида президиумнинг ҳисоботини муҳокама қиладилар, шунингдек шу йил май ойида бўладиган Югославия коммунистлар союзининг IV конференцияси кун тартибини тасдиқлайдилар.

● ДАККА. Довул келтириб чиқарган бўрон натижасида Дакка шаҳри атрофида 100 дан ортиқ киши ҳалок бўлди ва бир мингга яқин киши жароҳатланди. (ТАСС).

УЙ-ЖОЙ МАССИВЛАРИ ҚАД КЎТАРМОҚДА

● СОФИЯ. Болгария пойтахтидаги Озодлик парки территориясида янги бино қад кўтарди. Бу— Софиядаги энг баланд — 25 қаватли халқаро учрашувлар уйидир. Ҳозир қурилишда якунловчи босқич бошланди.

Халқаро учрашувлар уйи конгресслар, симпозиумлар, кенгашлар ўтказиладиган жой бўлиб қолади. Махсус ускуналар учрашув қатнашчиларининг нутқларини саккиз тилга таржима қилиб туриш имконини беради. Бу ерда 750 ўринли меҳмонхона ҳам қурилади. Кафе, магазинлар, ресторан учрашув қатнашчилари хизматида бўлади. 23-қаватда жойлашган ресторан деразасидан Болгария пойтахтининг манзараси очилади.

● БЕРЛИН. Сўнгги икки йил ичида «Франкфуртер — аллее»да қурилган 44 та кўп қаватли бино Берлиннинг уй-жой массивидир. Ҳозир бу ерда сўнгги 11 қаватли корпуслар бунёд этилмоқда. Уларда қарийб 13 минг киши истиқомат қилади. Германия Демократик Республикаси ташкил этилган вақтдан бери Берлинда ҳаммаси бўлиб 120 мингта янги квартира қурилди. Германия Демократик Республикаси пойтахти аҳолисининг тўртдан бири ҳозир янги квартирада яшайди.

● УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ Республикасининг пойтахти гўзаллашиб ва ободонлашиб бормоқда. Бу йил шаҳарда 38 минг квадрат метр саҳнли уй-жой бинолари фойдаланишга топширилади. 1980 йилга бориб Улан-Баторда 20 га яқин янги уй-жой микрорайони барпо этилади. Монголия бинокорлари Совет Иттифоқининг, бошқа социалистик мамлакатларнинг тажрибасини ўрганмоқдалар ва кенг қўлланмоқдалар. Монголия пойтахтининг турли районларида уй-жой бинолари билан бирга мактаблар, касалхоналар, маданий-маиший муассасалар қурилмоқда.

● ГАВАНА. Ўттизга яқин янги уй-жой биноси «Хосе Марти» номидаги Гавана аэропортидан унчалик узоқда бўлмаган районнинг ҳуснини ўзгартириб юборди. Бу ерда катта уй-жой массиви қурилмоқда. Бу уйларни кўнгиллилар қурмоқда. Улар асосий ишларидан сўнг 2-3 соат мобайнида ғишт терувчи, сувоқчи, монтажчи бўлиб ишлайдилар. Бундан бир йил муқаддам Куба революцион ҳукумати уй-жой қурилиши планини ишлаб чиққан эди. Бу план кейинчалик «кўнгилли қурувчилар бригадаси ҳаракати» номи билан атала бошланди. Кўнгилли қурувчилар ишига малакали қурувчилар раҳбарлик қилишмоқда.

● БУХАРЕСТ. 550 га яқин саноат ва қишлоқ хўжалик объекти, 110 мингдан ортиқ квартира — бу йил Руминияда бажарилиши лозим бўлган саноат ва уй-жой қурилиши ҳажми шундан иборат. Мамлакатда қурилиш ишларининг индустриал методлари, меҳнатнинг илғор методлари кенг жорий этилмоқда. Шу беш йиллик охиригача қурилиш ишларининг қарийб 85 проценти индустриал методлар билан амалга оширилади, кўп қаватли уйларнинг 40 процентдан ортиғи йирик блокли конструкциялардан қурилади.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН БИЛАН БАНГЛАДЕШНИНГ ҚЎШМА БАЁНОТИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон ва Бангладеш Халқ Республикаси ҳукуматлари қўшма баёнот эълон қилдилар. Баёнотда «Ярим оролда кескинликни камайтириш, давлатлар ўртасида дўстона ва барқарор муносабатларни таъминлаш, мустаҳкам тинчлик ўрнатиш мақсадида» куч-ғайратларни сарфлашни давом эттиришга қарор берганликлари изҳор этилган.

Баёнотда айтиладики, ҳар иккала мамлакат ҳукуматлари Покистон билан муносабатларда мавжуд проблемаларни инсонпарварлик руҳида ҳал этиш йўлларини қидириб топишга тайёрдирлар. Бу тадбирлар «Покистон ҳарбий асирларини ва озодликдан маҳрум этилган граждан шахсларни (Бангладеш Халқ Республикаси ҳукумати жиноят қилишда айбланиб, суд жавобгарлигига тортмоқчи бўлган шахслардан ташқари) айни бир вақтда репатриация қилиш, Покистонда мажбуран ушланиб турган бенгал миллатидаги шахсларни ва Покистонга жўнаб кетишни истаган Бангладешдаги покистонликларнинг репатриация қилиш» йўли билан амалга оширилади.

Бу баёнот Ҳиндистон ва Бангладеш Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлари ўртасида олиб борилган музокаралар натижасида эълон қилинди.

Томонлар Покистон бу таклифларга ижобий жавоб беради, деб ишонч билдирдилар.

ВДРГА ЁРДАМ

БОНН. (ТАСС). Гамбургдан Вьетнам Демократик Республикасига йўл оладиган Польша кемаларидан бирига яқин кунлар ичида умумий қиймати 2 миллион маркалик медицина ускуналари ва дори-дармон ортилади. Ана шу ускуналар орасида кўчма хирургия клиникаси ҳам бор.

«Вьетнамга ёрдам кўрсатувчи акция» ташкилоти шу ҳақда хабар берди.

Ғарбий Германияда Вьетнам халқига кўмаклашувчи фондга маблағ тўплаш давом этмоқда. Вьетнам билан бирдамлик комитетининг хабарига кўра, сўнгги уч ой ичида Нюрнбергда Вьетнамга ёрдам фондига салкам 15 минг марка тўпланган.

АНГЛИЯ. Ҳозирги пайтда мамлакатда 1.200 минг пастқам кулбалар мавжуд бўлиб, бу умумий турар-жой фондининг 17,3 процентини ташкил этади. Агар, 1965 йилда бутун Англияда 7—8 миллион уйсизлар бўлган бўлса, яшаш шароитининг оғирлиги ва ишсизлар сонининг ошиши билан ҳозир мамлакат аҳолисининг олтидан бир қисми бошпанасиздир. Уларнинг кўпчилигини ёшлар ташкил қилади. Суратда: Лондон ишчи ёшларининг намойиши. Улар ҳукуматдан меҳнаткашларнинг турар-жой қийинчиликларини бартараф этишни талаб қилиб, кўчага чиқдилар. ТАСС фотоси.

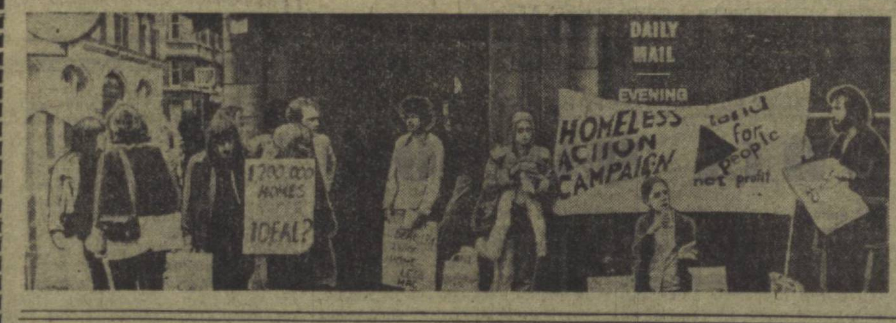

ЙИРИК ТЎДА ФОШ ҚИЛИНДИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Нью-Йоркда кучли таъсир этувчи наркотик модда — героинни АҚШга махфий равишда олиб кетиш билан шуғулланган контрабандистларнинг йирик тўдаси фош қилинди. Бу тўда АҚШдаги шунга ўхшаш йирик тўдаларнинг биридир. Маъмурларнинг баёнотига кўра, бу тўда сўнгги икки йил ичида АҚШга контрабанда йўли билан 50 миллион долларлик героин олиб келган. 61 контрабандист Нью-Йоркда, тўрттаси Детройтда қамоққа олинган. Яна 21 жиноятчини қидириш ишлари олиб борилмоқда.

КОСТА-РИКАДА ЕР ҚИМИРЛАДИ

САН-ХОСЕ, 18 апрель. (ТАСС). Коста-Риканинг бир қанча қишлоқ хўжалик районларида қурғоқчилик юз берганидан кейин мамлакат бошига яна бир табиий офат тушди. Тиларан шаҳри районида (Гуанакасте вилояти) зилзила юз берди. Ер тебранишларининг максимал кучи рихтер шкаласи бўйича 6, 7 баллга етди.

Дастлаб кучли ер ости силкинишлари шанба куни эрталаб юз берди. Шундан кейин ер қимирлаш ҳар 20-30 минутда такрорланиб турди. Дастлабки маълумотларга қараганда, 30 киши ўлган, неча ўнлаб киши ярадор бўлган. Зилзиланинг маркази аҳоли кам яшайдиган қишлоқ хўжалиги районида.

Маҳаллий ҳокимият, Коста-Рика Қизил Кресги зилзила оқибатларини тугатиш ва зарар кўрганларга ёрдам бериш юзасидан шошилинч чоралар кўрмоқда.

ВУЛҚОН ОТИЛДИ

ТОКИО, 18 апрель. (ТАСС). Нагано префектурасида жойлашган Японияда энг катта Асама вулқони бугун эрталаб яна ҳаракатга келди. Баландлиги 2.542 метрга борадиган бу вулқон шу йил 1 февралидан бошлаб, вақти-вақти билан отилиб турибди. У ўн бир йилдан бери «жим турган» эди.

Япония метеорология бошқармасининг маълумотларига қараганда, ҳозирги вақтда мамлакатда отилиб турган 65 та вулқон бўлиб, бундан 19 таси яқин атрофда жойлашган аҳоли яшайдиган пунктлар учун хатарли деб ҳисобланади.

ЮКСАК ДИД ВА НАФОСАТ КЎРИГИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетида Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларининг 22 нашриёти чоп этган маҳсулотлар намуналари стендларга қўйилган. Нуфузли жюри бир неча кун давомида китоб, газета, журнал ва плакатларни бадиий безаш ва полиграфия жиҳатидан сифатли чоп этиш учун ўтказилган традицион XI конкурси якунларини аниқлади.

Ўзбекистон нашриётлари сифатли чоп этилган китоблар учун белгиланган диплом ва ёрлиқларнинг кўп қисмини олишга муваффақ бўлдилар. Мукофотлар орасида бешта биринчи даражали диплом бор. Ғафур Ғулом номли бадиий адабиёт нашриёти, «Медицина», «Фан», «Ёш гвардия» нашриётлари чоп этган китоблар ана шундай биринчи даражали дипломлар билан тақдирланди. Қирғизистон ноширлари учта, Тожикистонноширлари иккита, Қозоғистон ноширлари битта биринчи даражали диплом олишга муваффақ бўлдилар.

Конкурсда 21 та газета кўргазмага қўйилди. «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока» газеталари безаш ва полиграфия жиҳатидан сифатли чиқарилганлиги учун биринчи даражали диплом билан тақдирланди. «Казахстанская правда» газетаси ва қозоқ ёшларининг «Ленинская смена» газетаси иккинчи даражали диплом олишди. «Фрунзевец», «Социалистик Қозоғистон», «Советская Киргизия», «Тожикистони Совети», «Туркменская искра» ва «Советтик Қирғизистон» газеталари фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди.

Ўзбекистоннинг болалар журнали «Ғунча» катта муваффақият қозонди. Журнал бир вақтнинг ўзида иккита биринчи диплом билан—бадиий безаш ва полиграфия жиҳатидан сифатли нашр этиш учун мукофотга сазовор бўлди. Ўзбекистонда чиқарилаётган «Гулистон», «Саодат», «Муштум», «Гулхан» ва «Архитектура и строительство Узбекистана» журналлари ҳам биринчи даражали диплом билан тақдирландилар. Тожикистоннинг «Машъал» ва Қирғизистоннинг «Жаш ленинчи» журналлари ҳам биринчи ўринни эгалладилар.

Ўзбекистондан бешта, Қозоғистондан иккита, Тожикистон ва Туркманистондан биттадан плакат — жами 9 та плакат биринчи даражали мукофотга сазовор бўлди.

Кўрик вақтида қардош республикалар полиграфия ва нашриёт ходимлари Тошкентда бир неча марта учрашув ўтказдилар. Улар иш тажрибасини ўртоқлашдилар, қизиқтираётган масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

(ЎзТАГ).

ПЕКИННИНГ БУЗҒУНЧИЛИК РОЛИ

ТОКИО. (ТАСС). Япония ҳукумати доираларининг кайфиятини ифодаловчи «Жапан таймс» газетасида эълон қилинган мақолада Хитой делегациясининг БМТ Осиё ва Узоқ Шарқ учун иқтисодий комиссияси (ЭКАДВ) сессиясидаги позицияси қаттиқ танқид қилинган. Пекин вакиллари, деб уқтиради газета, афтидан, комиссия ишига янги зарбалар бериш муқаддимаси сифатида адоват уруғларини сочишга аҳд қилганга ўхшайдилар. Дарҳақиқат, хитойларнинг бу маҳаллий ташкилотда пайдо бўлиши уни шундай ларзага солдики, бу комиссия 1947 йилда ташкил этилгандан бери ҳеч қачон ҳеч нарса уни бунчалик ларзага келтирмаган эди. Бунга ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ. Бу ташкилот дунёнинг ана шу райони иқтисодий эҳтиёжлари тўғрисида ғамхўрлик қилишдан иборат ўз вазифасини доимо бемалол бажариб келар эди. Энди бу ташкилот нотинч бўлиб қолди.

Шуниси ачинарлики, деб уқтиради сўнгра «Жапан таймс» газетаси, Хитой вакилининг ЭКАДВ сессияси ялпи мажлисидаги биринчи нутқиёқ мутлақо амалий руҳда бўлмади. Унинг ЭКАДВ аъзоларига қарши қилган қўпол ҳуружлари умид қилинган жиддий ишга тескари бўлиб чиқди. Бу эса дунёнинг шу районидаги кўпгина жойларда ҳукм сураётган очлик ва қашшоқлик проблемаларини ҳал этишга мутлақо ёрдам бермайди.

Пекин вакиллари Совет Иттифоқи ва бошқа ривожланган мамлакатларга ҳужум қилиб, ёрдам бераётган давлатлар билан ёрдам олаётган давлатлар орасига нифоқ солишга очиқдан-очиқ уриндилар. Гарчи, афтидан, шу райондаги кичикроқ мамлакатларнинг раҳбари бўлиш ролини ўйнашга орзуманд Хитойнинг ўзи эса ривожланаётган мамлакатларга иқтисодий ёрдам беришга асло бош қўшмаётир, деб таъкидлади газета.

Хитой шу райондаги мустақил мамлакатларни нақадар кам ҳурмат қилаётганлигини Пекин делегатининг нутқидан билиб олса бўлади, деб ёзади газета пировардида. Лекин бирон бир айрим мамлакат бошқа давлатларга ўз шартларини зўрлаб ўтказишига йўл қўйиб бўлмайди.

СЕПАРАТЧИЛАР ҚЎЛИДА ХИТОЙ ҚУРОЛИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). «Ҳиндистон таймс» газетаси хабар беради: Нагаленд штатининг бош министри Хокише Сема яқинда ҳукумат қўшинлари Нага қабиласининг сепаратчилари ишлаётган ва Хитойда ишлаб чиқарилган кўп миқдордаги қурол-яроғларни қўлга туширганликларини айтди.

Шу қабиланинг исёнчилари Нага қабиласи яшаб турган районни Ҳиндистондан ажратиб олмоқ учун бир неча йилдан бери қуролли кураш олиб бормоқдалар.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ТОМОШАЛАРИМИЗГА МАРҲАМАТ!

Москва сатира театри коллективи серқуёш Ўзбекистоннинг пойтахтига таклиф этилганидан ғоятда хурсанд. Театримиз бу азамат шаҳарга биринчи марта келди. Биз Тошкент ва тошкентликлар ҳақида кўп яхши гаплар эшитганмиз, биламиз. Мана, энди ўзимиз ҳам бу кўркам шаҳарни ва ажойиб тошкентликларни кўришга муяссар бўлдик.

Иттифоқда ягона ҳисобланган сатира театримиз бундан роса қирқ тўққиз йил аввал ташкил топган. Ижодий коллективимиз ўз фаолиятини бошлаган биринчи кунларданоқ атоқли ёзувчиларимиз В. Маяковский, Д. Беднийларнинг сатирик асарларига мурожаат қилди. Бу авторлар театримиз репертуарининг бойишига ва мустаҳкамланишига катта ёрдам бердилар.

Сатира жанри қудратли кучга, беқиёс тарбиявий аҳамиятга моликлиги билан оммабопдир. Совет сатираси ҳамиша ва ҳамма вақт Улуғ Октябрь ғояларини, халқимизнинг буюк идеалларини ҳимоя қилиб, унга тўсиқ бўлган ғовларни беаёв фош этиб келди.

Бизнинг театримиз ана шу зарур, масъул, таъсирчан воситадан доим унумли фойдаланиб келмоқда. Ижодий коллективимизнинг асосчилари — истеъдодли драматурглар сатира ва кулги усталари, ажойиб артистлар П. Поль, Ф. Курехин, Е. Милютина, Д. Кара-Дмитриев, В. Хенкин, Н. Слонова, В. Токарская ва бошқалар театримизнинг бугунги шоншуҳрати учун кўп меҳнат қилган захматкаш санъаткорлар эди. Ана шу атоқли саҳна усталаридан ўрнак олган талантли коллективимиз театримиз равнақи учун ҳормай-толмай ижодий меҳнат қилиб келди ва келмоқда.

Театримиз Улуғ Ватан уруши йилларида, ундан кейинги тинч қурилиш, юксалиш даврларида ўзининг етук, таъсирчан, ўткир ғояли, бадиий мукаммал спектакллари билан томошабинлар эътиборини қозонди. Бу йиллари атоқли драматургларимиздан В. Шкваркин, А. Толстой, Н. Погодин, В. Катаев, А. Корнейчук сингари қатор қалам соҳиблари ўзларининг ўткир сатирик асарлари билан театримизга яқиндан ёрдам бердилар. Улар классик рус комедиялари традицияларини давом эттириб ва бойитиб, совет комедиячилигининг ривожланишига беқиёс ҳисса қўшдилар.

Театримиз коллективи Улуғ Ватан уруши йилларидан кейинги даврларда В. Маяковский асарларига қайта-қайта мурожаат этди. Унинг «Мистерия—Буфф», «Ҳаммом», «Қандала» каби асарлари репертуаримиздан мустаҳкам ўрин олди.

Ҳозирги кунда театримизда ўрта авлодга мансуб бўлган Т. Пельтцер, Г. Менглет, А. Папановлар сафи В. Васильева, Н. Архипова, З. Зелинская, О. Солюс, Б. Рунге, В. Балков каби талантли санъаткорлар билан кенгайди. мустаҳкамланди. Коллективимиздаги истеъдодли ёшлар Е. Кузнецов, Р. Ткачук, М. Державинлар даврасига А. Миронов, Н. Зашипина, В. Шарикина, Т. Егорова кабилар қўшилди.

Бугунги сатира театримиз коллективи ҳақиқатан ҳам мустаҳкам, талантли коллективга айланган. Москва сатирачилари ўзларининг ажойиб асарлари билан тез-тез гастроль-сафарларга чиқиб турадилар. Тошкентликлар санъатсевар, меҳмондўст, юксак дидли, талабчан томошабинлар эканликларини биламиз, шу сабабли улар билан дарҳол умумий тил топа олдик. Ўйлаймизки, спектаклларимиз юқори савияда ўтади ва мухлисларга маъқул бўлади.

Биз Тошкентда бир ой бўламиз. Репертуаримиздаги энг яхши асарларни олиб келганмиз. Булар орасида А. Макаёнокнинг «Тил тагидаги хап дори», Н. Погодиннинг «Темп—1929», Н. Гоголнинг «Ревизор», Бомаршенинг «Телба кун ёки Фигаронинг уйланиши», Е. Шварцнинг «Оддий мўъжиза», В. Азерниковнинг «Ғалати одам», В. Диховичний ва Слободскийнинг «Аёллар монастири», И. Штокнинг «Қари қиз» асарлари бор.

Коллективимиз Свердлов номли концерт залида спектакллар кўрсатиш билан бирга жойларда ижодий учрашувлар ҳам уюштиради, кўчма томошалар кўрсатади.

Москва сатира театри спектаклларига марҳамат қилинг, азиз тошкентлик томошабинлар!

В. Н. ПЛУЧЕК,
РСФСР халқ артисти, театрнинг бош режиссёри.

Суратда Москва сатира театри спектаклларидан кўринишлар.

Газетхонлар илтимосига кўра

ҲАЁТБАХШ ЗАҲАР

Ер юзида илонларнинг икки мингдан ортиқ тури мавжуд. Уларнинг 1400 тури заҳарсиз. Мамлакатимизда илонларнинг олтмишдан зиёд тури бўлиб заҳарлилари ўндан ортиқ. Ўзбекистонда эса илонларнинг йигирмадан ортиқ тури бор. Шулардан бешдан зиёди заҳарли.

Қарши, Қизилқум ва Шерободнинг айрим қисмида заҳарсиз ўқ илонлар бор. Бу даштларда, тоғ олди районларида, дарё водийсининг қуруқ қисмида узунлиги бир метр чамаси, йўғонлиги кўрсаткич бармоқдек келадиган ўқ илонлар учрайди. Майда калтакесаклар ва бошқа судралиб юрувчилар ўқ илоннинг қулай ўлжаси. Ўз навбатида ўқ илонлар қушларга ҳам ҳамла қилиб туради.

Бундан ташқари бепоён республикамизнинг Қизилқум, Сундуқлиқум, Каттақум, Булияк, Дзиндай, Қарши, Мирзачўл ва Сурхон-Шеробод чўлларида бўғма, ўқ чарх илонлар учрайди.

Кўзойнакли илон заҳарли илонлар ичида энг хавфлисидир. Унинг узунлиги ҳатто икки метрга етади. Бу илонни кўпроқ Сурхондарёда учратиш мумкин. Кўзойнакли илон қуруқ иқлимли тоғ олди районларидаги кемирувчиларнинг уясида яшайди ва уларни ов қилади. Қишлоқларда жуда кам учрайди. Совуқ тушгандан то апрелгача кўзойнакли илон ҳам карахт бўлади. Кунлар секин-аста исиши билан апрель ва май ойларида кундузи, ёзда эса кўпроқ тунда ов қилади. Кўзойнакли илон одам билан тўқнаш келганда, ўз гавдасини ердан 30—40 сантиметр кўтариб, бош қисми йўғонлашиб, қаттиқ овоз чиқаради. Сўнг кишига ҳамла қилиши мумкин.

Гурза илон кўпроқ Нурота, Зарафшон. Кухитанг, Ҳисор тоғлари ёнбағри кавакларини ва ҳар хил кемирувчиларнинг уяларини «бошпана» тутади. Гурза карахтдан қутулиб, март, апрель ойларида ташқарига чиқади. То кеч кузгача ўз ҳаёти ва овини тунда ўтказади. Ҳатто дарахтларнинг пастки қисмига чирмашиб чиқиб, ҳар хил қушларнинг тухум ва болаларини, ерда эса ҳар хил кемирувчилар ва калтакесакларни ютади. Гурза заҳарли илон.

Чарх илон ҳам заҳарли. У республикамизда кенг тарқалган. Айниқса, Термизнинг ўрмон-чўл зонасида. Қорасув, Сурхондарё, Шўрчининг қуйи қисмида кўп учрайди. Чарх илон чаён, мингоёқ, бақа, калтакесак ва кемирувчиларнинг турли хиллари билан овқатланади. У июль-август ойларида бирданига ўн бештагача болалаши мумкин. Болаларининг катталиги 10-12 сантиметр бўлади. Мабодо, кишини чақса ҳалок қилиши мумкин, лекин ҳозир бунинг олди олинган.

Туркистон, Зарафшон, Кухитанг тоғ олди ёнбағирларида қалқон тумшуқли заҳарли илонлар яшайди. Тоғ олди зонасида чипор илон ҳаддан ташқари кўп. Унинг узунлиги бир-бир ярим метр келади. Туркистон тоғларининг қуйи қисмида кўлвор илонларни кўп учратиш мумкин. Унинг узунлиги 36 сантиметрдан ошмайди. Бу илон Ҳисор тоғининг ёнбағрида, Бойсун ва Дугоба атрофида, Туркистон тизмасида учрайди. Донишманд халқимиз бу илонни қуритиб, майдалаб бавосил, без ва бошқа хасталикларни даволашда дори сифатида фойдаланиб келган.

Қизилқум ва Каттақумда узунлиги 75 сантиметрли бўғма илон кўп. У заҳарсиз бўлиб, ҳашаротлар, калтакесаклар, қуш тухуми, болалари ва бошқа жониворларни тутиб ейди ва ниҳоятда тез қумга кириб кетади.

Туркманистоннинг Тежен ва Мурғоб ҳавзаларида, чўлларда учрайдиган узунлиги 36 сантиметрдан ошмайдиган чувалчангга ўхшаш кўр илонлар бор. Кўриниши қўнғир. Кўр илон тоғ олди районларида денгиз сатҳидан 1100 метр баландликда ҳам учрайди. Заҳарсиз бўлган бу илонлар ҳар хил майда жониворлар билан овқатланади.

Биз юқорида заҳарли ва заҳарсиз илонларнинг бир неча тури, уларнинг яшаши ва овқатланиши билан қисқача таништдик.

Кейинги йилларда заҳарли илонларнинг устида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг зоология ва паразитология илмий-тадқиқот институти генеталогия лабораториясининг ходимлари изланиш ишлари олиб бориб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Бу ерда кўзойнакли, кўлвор, чарх ва чўл қора илони ҳамда қалқон тумшуқли илонлардан заҳар олинмоқда.

Ҳозир заҳарли илонларни лабораторияларда кўпайтириш, уларни парвариш қилиш ва заҳарини олиб туриш, бу дориларни медицинада қўлланиш яхши натижалар беряпти. Мазкур институтнинг гипертология лабораториясида ҳам бир илондан бир ойда бир марта заҳар олинади. Ҳозирги кунда республика олимлари илон заҳари билан энг оғир касалликларни муваффақиятли даволамоқдалар. Шундай экан, айниқса, заҳарли илонларни йўқ қилиб юбормаслик керак, улар инсон саломатлигини сақлаб қолишда катта аҳамиятга эга.

Ш. ЭРГАШЕВ,
география фанлари кандидати.
Н. ЗИЕМУҲАМЕДОВ,
илмий ходим.

ҲЕЧ КИМ ВА ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

МАНГУЛИК РАМЗИ

Улуғ Ватан уруши бошланган дастлабки кунларданоқ Тошкентдаги Низомий номли педагогика институтида билим олиб турган 220 йигит-қиз бошқалар қатори ўзларини сафарбар деб ҳисобладилар. Душман галаларини Ватанимиз тупроғидан қувиб чиқариш учун кўнгиллилар қатори фронтга йўл олдилар. Институт аудиториялари вақтинча бўшаб қолди. Ёшлар бугунги тинч турмушимиз, ҳотиржам ҳаётимиз, бахтиёр ёшлигимиз учун қўлларига қурол олган эдилар. Улар ҳам ажойиб педагог, моҳир тарбиячи, меҳрибон мураббий бўлиб етишишлари мумкин эди. Лекин жангу-жадал йиллари Ватанимиз озодлиги йўлида жон фидо қилганларнинг номи изсиз йўқолмади. Билим масканидан урушга кетганларнинг жасорати муносиб тақдирланди. Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга муяссар бўлганлардан Елена Стемпковская жанг майдонида қутлуғ қон тўккан бўлса, Зиёмат Ҳусанов билан Абдулла Қурбонов кўкракларига олтин юлдуз тақиб қайтдилар.

Ўтган куни институт ҳовлисида жангда ҳалок бўлганлар хотирасига бағишланган мемориал очилди. Маросимда уруш ветеранлари, қаҳрамонлар, ўқитувчи-устозлар ва ёшлар иштирок этишди. Тўпланганларга институт ректори З. Нуриддинов педагог жангчиларнинг жасорати ҳақида сўзлади. Уч уруш қатнашчиси, полковник В. Вишневскийнинг ҳикояси айниқса ҳаяжонли бўлди.

Ёдгорлик устига тортилган оқ полотно очиларкан, орага жимлик чўкади. Ҳамманинг нигоҳи ўйиб ёзилган «1941—1945» сўзларига қадалади. Барельеф усулида ишланган уч кишининг мағрур қарашлари эътиборни тортади. Ўртага «Ёдда тутинг! Бахтимиз учун жон фидо қилганлар хотирасига содиқ бўлайлик, унутмайлик!» сўзлари ёзилган.

Душман билан мардонавор жанг қилган акалари ва сингиллари номини абадийлаштиришда институт жамоатчилиги ҳайрли ишга қўл урди. Ўзига яраша мангулик рамзи бўлиб қоладиган мармар плиталар билан жилоланган мемориалнинг лойиҳасидан тортиб, уни барпо этилгунга қадар институтнинг ўқитувчилар, студентлар, партия ва касаба союз ташкилоти ходимлари меҳнат қилишди. Ёдгорлик институт коллективининг ўз кучи билан бунёд этилди.

Спорт. Спорт. Спорт.

КУРАШ НИҲОЯСИДА

Республикамиз пойтахтининг «Динамо» стадиони теннис майдончаларида бир неча кун давом этган Бутуниттифоқ мусобақаси тугади. Мамлакатимиз кучли теннисчиларининг бу мусобақасида эркаклар ўртасида биринчи ўринни москвалик армиячи Ш. Тарпищев эгаллади. Иккинчи ва учинчи ўринлар пойтахтлик А. Волков билан бокулик С. Лихачевга берилди. Аёллар ўртасидаги ўйинлар ҳам қизиқарли бўлди. Улар орасида биринчи бўлиш киевлик динамочи М. Крошинага насиб қилди. Қолган икки ўринни москвалик Е. Гранатурова билан таллинлик Г. Пармеслар эгаллашди. Жуфт учрашувларда Позняков билан Богомолов (Москва), Бирюкова билан Крошина (Киев)лар ғолиб бўлишди.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ ОЛДИДАН

Футбол бўйича совет терма командаси бўлажак жаҳон чемпионатлари ўйинларига ҳозирлик кўрмоқда. Футболчиларимиз ўтган куни Киев шаҳрида Румыния терма командаси билан ўртоқлик учрашувида ўз маҳоратларини синаб кўрдилар. Учрашувда 2:0 ҳисоби қайд қилинди. Тўпларни Онищенко билан Мунтян киритди. Бу ғалаба 13 ва 16 майда бўладиган жаҳон чемпионати саралаш ўйинлари — Ирландия ва Франция терма командалари билан учрашув олдидан муҳим аҳамиятга эга. Шу куни ўсмирлар терма командаси ҳам 2:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Ўсмирларимизни руминиялик тенгқурлари билан учрашуви Одесса шаҳрида ўтди.

БОББИ ТРЕНЕР БЎЛМОҚЧИ

Жаҳоннинг энг кучли футболчиларидан ҳисобланган англиялик Бобби Чарльтоннинг номи мухлисларга таниш. Унинг тўп сурилларини, усталик билан дарвозани нишонга олишини эшитишган, кўришган. 35 баҳорни кўрган Бобби футбол билан хайрлашиш тараддудида. У Англия терма командаси составида 20 йил мобайнида тўп сурди. Бу даврда юздан ортиқ гол унинг ҳисобига қайд қилинди. «Мен яна бир йил футбол ўйнашим мумкин эди, — дейди мухбирлар билан суҳбатда футболчи. — Аммо бунинг фойдаси кам бўладиган кўринади. Чунки командамизда ҳозир ўринбосарлар етарли», Ўз ҳаётини ёшликдан футбол билан боғлаган Бобби бундан кейин ўйнаш учун майдонга тушмаса ҳам, футбол «нафаси» билан яшаш ниятида. Бобби шу йил ёзда тренерлар курсига кирмоқчи.

СТУДЕНТНИНГ КУМУШ МЕДАЛИ

Наманган Давлат педагогика институти жисмоний тарбия факультетининг учинчи курс студенти М. Плиев кумуш медалли бўлди. У Гомель шаҳрида ўтказилган Бутуниттифоқ «Спартак» спорт жамиятининг биринчилиги учун классик кураш бўйича мусобақада иккинчи ўринни эгаллади.

М. МИРЖАЛИЛОВ.

АВТОМОТО ҲАВАСКОРЛАРИ ЖАМИЯТИ ТУЗИЛДИ

Ўзбекистонда автомото ҳаваскорларининг республика кўнгилли жамияти тузилди. Бу жамиятнинг вазифаси ўз аъзоларини транспорт воситаларидан фойдаланишда юксак масъулият ҳиссини сезиш руҳида тарбиялашдан иборат. Жамият машина ва мотоциклларни бошқариш маҳоратини оширишда автомото ҳаваскорларига зарур ёрдам кўрсатади, кўча ҳаракатини бузиш ҳолларини олдини олиш соҳасидаги оммавий-тушунтириш ва ташкилий ишларда актив қатнашишга уларни жалб этади.

18 апрелда Тошкентда янги жамиятнинг таъсис съезди бўлиб ўтди. Бу съездда жамиятнинг устави қабул қилинди, унинг раҳбар органлари сайланди. (ЎзТАГ).

ТАБИАТДА КАМ УЧРАЙДИГАН ҲОДИСА

УЙДА ЧАҚМОҚ

1972 йилнинг 16 августида Грозний шаҳрида табиатда камдан-кам учрайдиган ҳодиса юз берди. Қора булут бостириб келди. Узоқ-узоқларда чақмоқ чақарди. Ондасонда ёмғир томчилай бошлади. Шаҳер марказидаги уйлардан бирининг ҳовлисида кишилар гурунглашиб ўтиришарди.

Шофёр Акопов ичкари уйда ивирсиб юрган ўн саккиз яшар ўғлини чақириб қолди. Йигит бўсағага қадам қўйганида унинг юзига кўзни қамаштирувчи ёруғ нур урилди. У қўрқиб кетиб ўзини қайта ичкарига урди. Йигит шунда эшик тутқичида осиғлиқ турган отаси кўйлагининг ранги бирданига ўзгариб қолганини сезди. Кўйлакнинг ўнг енгида товуқ тухумидай келадиган тешик пайдо бўлганди.

Айни пайтда ёруғ шар деразанинг металл тўр панжарасидан коридорга ўтиб кетди. У ерда турган аёл қўрққанидан бошини энгаштирди. Ёруғ шар унинг боши устидан учиб ўтиб, очиқ турган эшик орқали ҳовлига чиқиб кетди. Шу заҳоти ҳовлида қаттиқ портлаш эшитилди, бутун атроф чарақлаб кетди. Йирик калибрли замбарак отилганда эшитиладиган товушни эслатувчи бу шовқин шаҳарнинг ўн километр наридаги чеккаларида ҳам эшитилган эди.

Портлаш юз берган ҳовлида ўтирган кишилар шу ерда ўсаётган теракдан учқунлар сачраганини ҳам кўришди. Ҳеч кимга зарар етмади, лекин уларнинг ҳаммаларининг қулоқлари битиб қолганди. Уйда эса электросчётчикнинг пробкалари куйиб қолганди. Ҳодисанинг бутун белгилари унинг шар шаклидаги чақмоқ эканлигини кўрсатиб турарди.

Худди шунга ўхшаш ҳодисани мен узоқ белорус қишлоғида ҳам кўрган эдим. Қишлоқни ҳар тарафдан ўрмон қуршаб турарди. Ёз куни тугаб бораётганди. Бирдан ваҳимали қора булутлар босиб кела бошлади. Деразадан юз метр чамаси нарида текис ўтлоқ ерга оппоқ ёруғ, бироз мовийлашиб кетувчи шар тушди. У футбол тўпига жуда ҳам ўхшаб кетарди. У ерга жуда секин тушди. Худди телевизорда коптокнинг учишини секинлаштириб кўрсатаётгандай. Шар ерга тегдими, йўқми, аниқ айтолмайман, у яна ўн метрлар чамаси осмонга кўтарилди. Сўнг аввал тушган еридан нарироққа тушиб кўздан ғойиб бўлди. Майда учқунлар атрофни равшан ёритиб турарди. Портлаш бўлдими, йўқми, эслай олмайман. Бутун атрофда момоқалдироқ тинимсиз гулдираётган эди. Лекин мен бу сирли шарни диққат билан кузатиб тургандим. Менингча у портламасдан, аммо хўл ўтин ёнаётганда чиқадиган товушга ўхшаш чирсиллаб ғойиб бўлди.

В. ДРУНЧЕНКО.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича профессор-ўқитувчилар ва илмий-тадқиқотчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

санитария-гигиена факультетининг ички касалликлар пропедевтикаси кафедраси мудири (медицина фанлари доктори).

профессорлар: қулоқ, томоқ, бурун касалликлари, стоматология факультетининг хирургия касалликлари, гемотология курси бўйича госпиталь терапияси, ҳарбий-дала терапияси (докторлар, профессорлар);

доцентлар: гистология, патологик анатомия, суд медицинаси, санитария-гигиена ва стоматология факультетларининг акушерлик-гинекология, кўз касалликлари, нормал анатомия, онкология, болалар юқумли касалликлари курси бўйича юқумли касалликлар, травматология курси бўйича, санитария-гигиена ва стоматология факультетларининг болалар касалликлари, умумий гигиена (доцентлар, медицина фанлари кандидатлари).

катта ўқитувчилар: биология, нормал анатомия, чет тиллар (немис, лотин тили — 2 ўрин);

ассистентлар: даволаш факультетининг дала хирургияси (2), санитария-гигиена факультетининг ички касалликлар, нормал анатомия (4), суд медицинаси (2), санитария-гигиена факультетининг хирургия касалликлари, биология (2), овқатланиш гигиенаси, травматология курси бўйича, физика (3), сил касаллиги, коммунал гигиена, меҳнат гигиенаси, даволаш факультетининг умумий хирургияси, даволаш факультетининг факультет хирургияси (2), санитар ва стоматология факультетининг акушерлик гинекологияси, онкология (3);

ўқитувчилар: рус тили, инглиз тили (ўзбек тилини билувчилар), органик химия, анорганик химия (2), КПСС тарихи (2).

Институтнинг марказий илмий-тадқиқот лабораторияси бўйича:

умумий штат бўйича катта илмий ходим (медицина фанлари кандидати), морфология (группа раҳбари, катта илмий ходим, медицина фанлари кандидати)

Организм тўқималарининг мос келмаслик проблемалари илмий-тадқиқот лабораториясига:

катта илмий ходим — трансплантология экспериментал группасининг раҳбари, катта илмий ходим (2) — медицина фанлари кандидатлари;

Биофизика проблемалари илмий-тадқиқот лабораториясига:

катта илмий ходим — биофизика группасининг раҳбари, биофизика группасининг катта илмий ходими (медицина фанлари кандидати);

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент-33, К. Маркс кўчаси, 103-уй, институт ректорати.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30— **МОСКВА.** 17.30 — **ТОШКЕНТ.** 17.35 — Музикали кўрсатув. 18.15 — Ахборот. 18.30 — Ўн минут музика. 18.40 — Ахборот. 19.00 — «БЎСТОН». 20.00 — **МОСКВА. В. И.** Ленин туғилган куннинг 103 йиллигига бағишланган тантанали мажлис. 24.00 — «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — **ТОШКЕНТ.** 11.00 — Мультфильм. 11.30 — Фильм-балет. 16.30 — **МОСКВА.** Оққуш кўли (балет). 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Пионерлар концерти. 20.00 — **ТОШКЕНТ.** Бухоро истиқболи. 20.30 — Ленин йўлидан. 21.00 — **Партия билети** (бадиий фильм). 22.50 — Ўзбекистон санъат усталари. Насим Ҳошимов. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — **ТОШКЕНТ.** Ўзбекистон композиторлари союзининг пленуми. («Баҳор» концерт залидан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида Тошкент янгиликлари).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/IV да — **Йўқолган узук.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/IV да — **Тоғ гўзали.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Вильнюс» Литва цирки артистларининг гастроллари.**

КИНО

Бомбайлик куёв — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10.40, кундуз соат 1.20, 4, кеч соат 6.40, 9 да), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5, кеч соат 8 да), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5, кеч соат 7.30 минутда);

Уйим тўри, қалбим қўри — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10.30, кундуз соат 12, 4, кеч соат 6, 8.40 минутда), «ВОСТОК» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун);

Даққалар қиммати (эрталаб соат 10, кундуз соат 12, 5, кеч соат 9.30 минутда);

Самовий саргузаштлар. (кундуз соат 2, кеч соат 7 да) — «ЧАПКА».

Яшасин севги! — «КЎКЧА», «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5, кеч соат 8 да);

Чардаш малликаси — «МОСКВА», (эрталаб соат 10.30, кундуз соат 12.30, 5, кеч соат 7 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кундуз соат 12, 4.30, кеч соат 6.30 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда) кундуз ва кечқурун

Иссиқкўлнинг алвон лолалари (эрталаб соат 11, кундуз соат 1), **Сепли тўй** (кундуз соат 3, 5, кеч соат 7, 9 да) — ҲАМЗА номли;

Ромео ва Жульетта — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, 5, кеч соат 8 да);

Лаутарлар — «МОСКВА» (кундуз соат 2.30, кеч соат 8.30 минутда);

Сенми, шошмайтур!; Уйим тўри, қалбим қўри — «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 3 кеч соат 6, 9 да).

1-ТРАМВАЙ ДЕПОСИ

трамвай ҳайдовчилар ва вагонларни ремонт қилувчи слесарлар

ТАЙЁРЛАШ КУРСЛАРИГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Ўқиш муддати — 4 ярим ой, стипендия — ойига 60 сўм.

Ёлғиз кишилар прописка ва ётоқхона билан таъминланади.

Машғулотлар 3 майдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-105, Гайдар проезди, 50-уй, кадрлар бўлими (12-трамвайнинг «2-Сариюльская кўчаси» бекати, 2, 10-трамвайларнинг «Образцовая кўчаси» бекати).

Тошкент қишлоқ хўжалик институти

кафедралар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

умумий деҳқончилик доценти; катта ўқитувчилар: рус тили, селекция ва уруғчилик, ўрмон мелиорацияси.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент область, Орджоникидзе райони, Институт почта бўлими.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ● ТЕЛЕФОНЛАР: эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 93. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 01361.